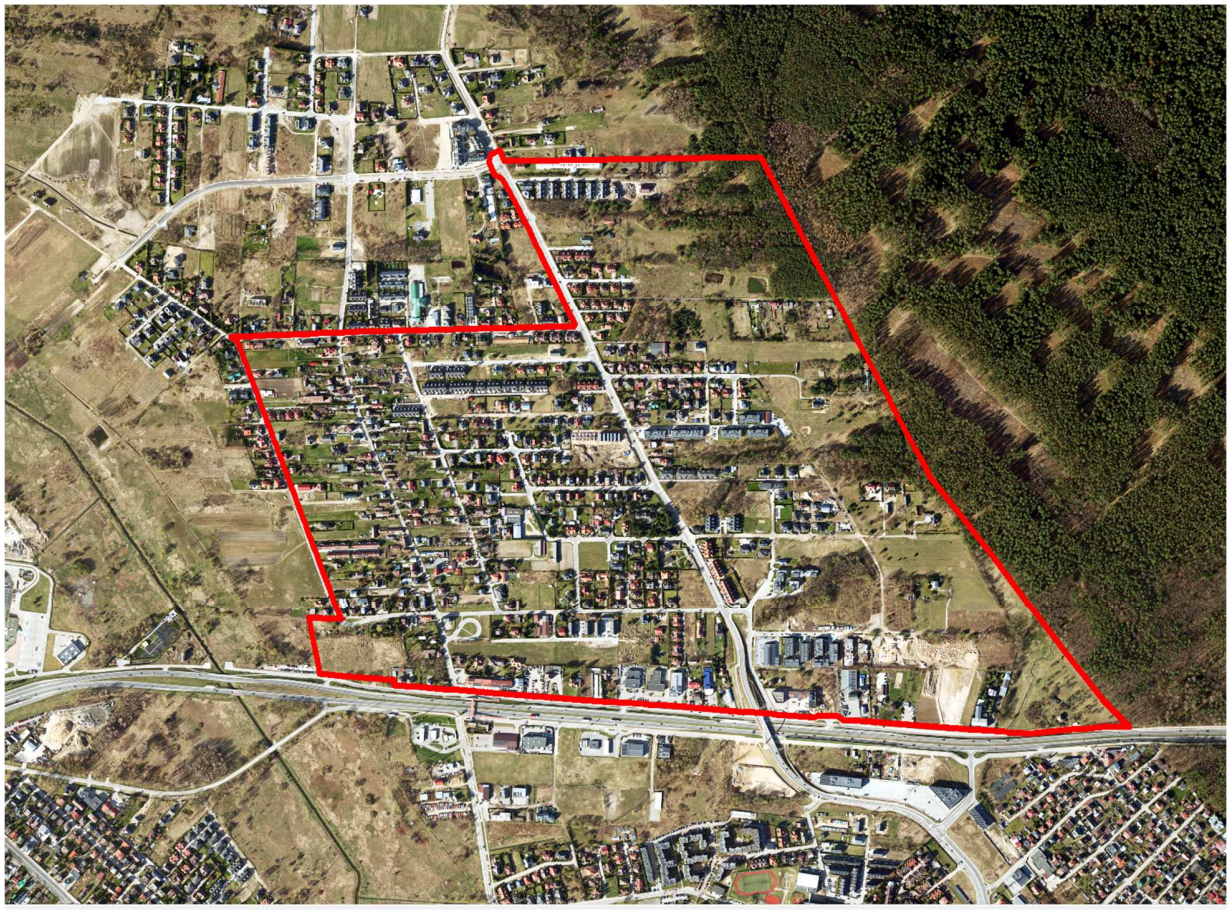
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA ZAWADY W BIAŁYMSTOKU

opracowanie:

mgr inż. Kamila Misiewicz

mgr inż. Elżbieta Drożdżal

Białystok, 12 stycznia 2026 r.

Urząd Miejski w Białymstoku

Departament Urbanistyki

Referat Prac Studialnych

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 4

1.1. Zawartość projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego główne cele 4

1.2. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami 6

1.2.1 Ekofizjografia Białegostoku ……...6

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku 8

1.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego……10

1.2.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego 12

1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028 13

1.2.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 15

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030……...16

1.2.8. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej 16

1.2.9. Objaśnienia do Mapy obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśli 17

1.2.10. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego 21

1.2.11. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 22

1.2.12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych 23

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 24

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 25

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 26

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU 26

5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego 26

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany planu... 34

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 34

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 35

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY PLANU 36

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU ZMIANY PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 38

10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU..... 41

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU ZMIANY PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)..... 42

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 43

WYKORZYSTANE MATERIAŁY..... 47

SPIS RYSUNKÓW 50

SPIS TABEL ……...50

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW 50

Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, z późn. zm.).51

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego główne cele

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku. Do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano postępowanie uproszczone, o którym mowa w art. 27b ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.). Zgodnie z tym artykułem do sporządzenia i uchwalenia zmiany planu miejscowego dopuszcza się zastosowanie postępowania uproszczonego, jeżeli zmiana planu miejscowego dotyczy wyłącznie zmiany przeznaczenia terenu niepowodującej zmiany obowiązującego zakazu zabudowy lub ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu określonych na podstawie przepisów odrębnych oraz umożliwiającej realizacje inwestycji niepowodującej:
- zwiększenia oddziaływania na środowisko,
- zwiększenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, oraz
- wprowadzenia ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenów sąsiednich.

Jednocześnie nie zachodzą przesłanki określone w art. 27b ust. 2 pkt 1-8 i ust. 3. Wprowadzenie dopuszczenia możliwości przebudowy, zmiany lokalizacji lub demontażu linii elektroenergetycznej 110 kV nie powoduje zmiany przeznaczenia terenów objętych planem i nie skutkuje lokalizacją nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W ramach tego zamierzenia inwestycyjnego może nastąpić jedynie modernizacja istniejącej infrastruktury liniowej, przy jednoczesnym ograniczeniu jej wpływu na przestrzeń i użytkowanie sąsiednich działek.

Natomiast zgodnie z art. 27b lit. j ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, postępowanie uproszczone w zakresie zmiany planu miejscowego może być stosowane w przypadku zmiany przebiegu sieci uzbrojenia terenu w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, która nie powoduje zwiększenia związanych z nimi ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu. W odniesieniu do planowanej przebudowy linii elektroenergetycznej 110 kV z napowietrznej na kablową, przesłanki te są spełnione. Inwestycja obejmuje modernizację istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej przy zachowaniu dotychczasowych punktów początkowych i końcowych oraz parametrów technicznych, w tym napięcia znamionowego 110 kV. Zmiana technologii z linii napowietrznej na kablową nie zwiększa oddziaływania inwestycji na środowisko ani nie wprowadza nowych ograniczeń w zagospodarowaniu terenu. Przeciwnie – linia kablowa pozytywnie wpływa na otoczenie, zmniejszając ingerencję w krajobraz, ograniczając emisję pól elektromagnetycznych oraz eliminując potencjalne kolizje przestrzenne związane z przebiegiem trasy linii napowietrznej. Planowana przebudowa ma na celu jedynie zmianę technologii wykonania odcinka sieci. Inwestycja nie powoduje zwiększenia mocy przesyłowej ani rozbudowy infrastruktury, a tym samym nie wprowadza nowych ograniczeń w zabudowie i użytkowaniu terenów przyległych.

W związku z powyższym, zastosowanie postępowania uproszczonego jest uzasadnione.

O przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu z zastosowaniem

postępowania uproszczonego Prezydent Miasta ogłosił poprzez publikację w prasie ogłoszenia zamieszczonego w „Gazecie Wyborczej", ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim, a także ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Białystok (jest to sposób zwyczajowo przyjęty w gminie), oraz na stronie internetowej gminy www.bialystok.pl.

Na obszarze wskazanym do zmiany planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku przyjęty uchwałą Nr LVII/675/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 maja 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2006 r. poz. 1660), zmieniony uchwałą Nr XXVII/309/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 21 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2008 r. poz. 1180). Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje cały obszar w granicach wyżej wymienionej uchwały z uwagi na trzy linie elektroenergetyczne występujące na tym terenie.

Potrzeba sporządzenia zmiany planu wynika ze złożonego wniosku o wprowadzenie niewielkiej korekty w zakresie ustaleń obowiązującego planu. Wnioskodawca zwrócił się o weryfikację ustaleń dotyczących możliwości przebudowy istniejących linii elektroenergetycznych 110 kV.

Zmiana przedmiotowego planu miejscowego, z zastosowaniem postępowania uproszczonego będzie dotyczyć jedynie korekty ustaleń dotyczących istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, poprzez umożliwienie ich budowy, przebudowy i rozbiórki w dotychczasowych pasach ochronnych i dopuszczenie możliwości budowy linii kablowych na terenach z nimi sąsiadującymi. Ustalenia planu obecnie nie przewidują możliwości ich przebudowy, zmiany przebiegu lub demontażu, a zmiana planu umożliwi zagospodarowanie terenu w sposób optymalny, poprzez np. skablowanie istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV i umożliwienie zagospodarowania większej części terenu, niż obecnie, pod zabudowę. Celem zmiany jest więc jak najlepsze wykorzystanie potencjału inwestycyjnego tego obszaru. Przeznaczenie tego terenu oraz zasady kształtowania i zagospodarowania terenu pozostaną bez zmian.

W obowiązującym planie tereny oznaczone symbolami 2.15EE, 2.17EE, 3.2EE, 4.8EE, 4.9EE, 5.5EE/Ls, 5.7EE, 5.10EE, 5.16EE, 5.17EE zostały przeznaczone pod istniejące linie elektroenergetyczne wraz z pasem ochronnym – do utrzymania, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej oraz zieleń urządzoną, fragment terenu oznaczonego symbolem 5.1R/AG/MN/EE/Ls, przeznaczonego do użytkowania rolniczego w zakresie upraw polowych, ogrodniczych i sadowniczych, oraz fragmenty terenów dróg publicznych oznaczonych symbolami KD-05L, KD-22L, KD-07D, KD-18D, KD-19D i KD-20D. Tereny sąsiadujące z obszarami istniejących linii elektroenergetycznych to tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112). Zgodnie z art. 51 ust.1 ww. ustawy, organ opracowujący projekt planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

W art. 27b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazano, iż w ramach postępowania uproszczonego wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt zmiany planu miejscowego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko o ile jest wymagana. Przedmiotowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dlatego też prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana.

Zmiana planu nie wpływa na rysunek planu, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały Nr LVII/675/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 maja 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2006 r. poz. 1660) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku, zmienionej uchwałą Nr XXVII/309/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 21 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2008 r. poz. 1180).

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy UE oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie.

1.2. Powiązania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

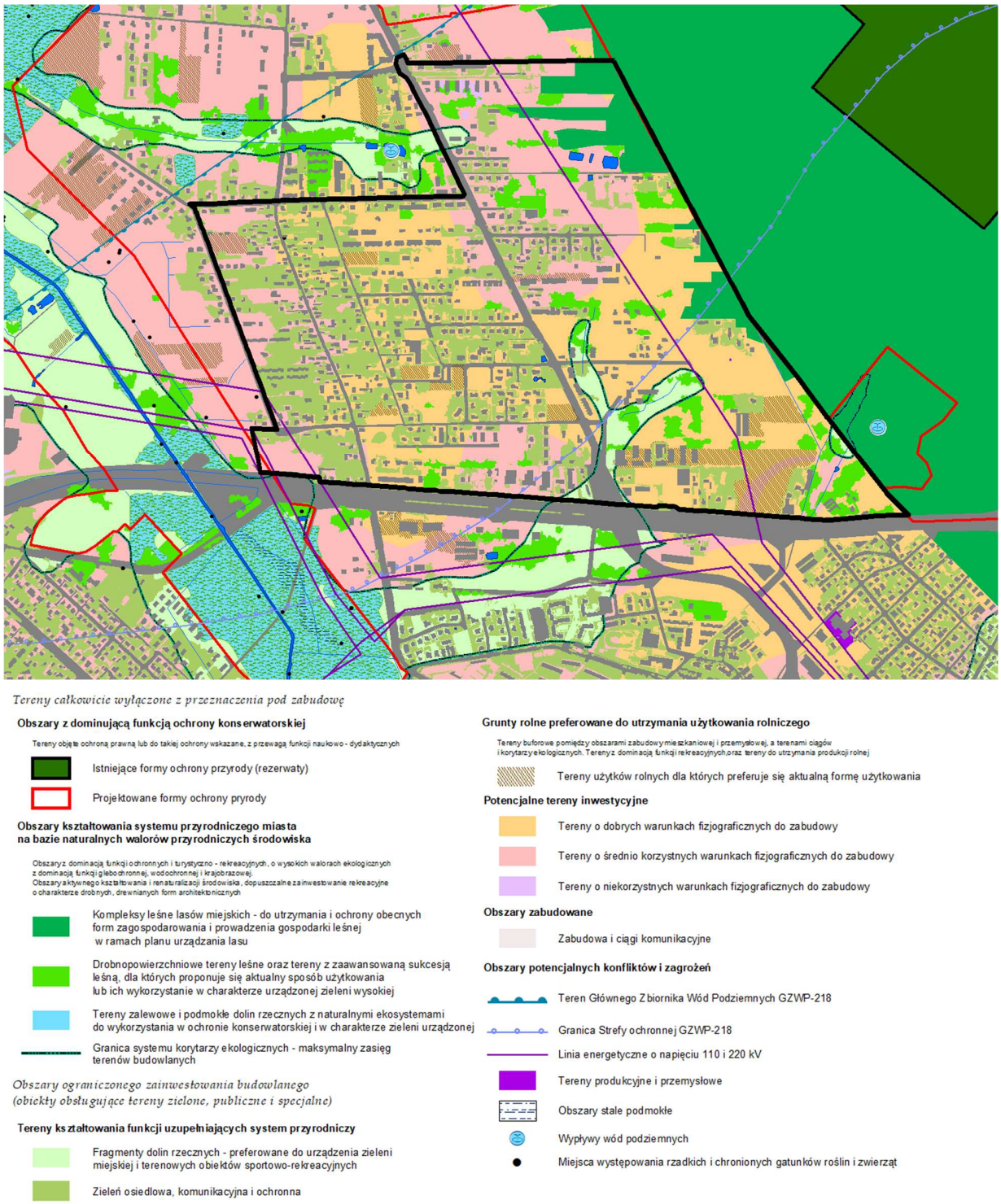
Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku jest powiązany z poniższymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski z opracowania ekofizjograficznego (2011 r.) dotyczącego omawianego terenu:

- Według mapy: Przydatność terenu do funkcji użytkowych (rys. 1) znaczna część obszaru pod przebiegającymi liniami 110 kV oraz w jej sąsiedztwie objętych zmianą ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Dobre warunki fizjograficzne do zabudowy znajdują się w południowej części przebiegającej linii 110 kV na wschodzie. Fragmenty linii położone na południowym zachodzie, w sąsiedztwie doliny rzecznej znajdują się głównie w obszarze z poziomem wody gruntowej 1-2 m p.p.t., oraz częściowo 2-4 m p.p.t. Najdłuższy fragment linii 110 kV objęty zmianą we wschodniej części podzielony jest na obszary z różnymi poziomami wody gruntowej, ze zwiększającą się od północy głębokością od 1-2 m p.p.t, przez 2-4 m p.p.t, 4-6 m p.p.t, do głębokości 6-10 m p.p.t., w części południowej. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Na niewielkim fragmencie na południu widoczny jest obszar okresowo podmokły z przebiegającą doliną.
- Dla znajdujących się w pobliżu przebiegających linii energetycznych drobnopowierzchniowych terenów leśnych oraz terenów z zaawansowaną sukcesja leśną proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej.
- Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy.
- Przebiegające linie elektroenergetyczne 110 kV, których dotyczy zmiana w obowiązującym mpzp znajdują się poza terenem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 218) – „Pradoliny rzeki Supraśl". W większości znajdują się natomiast w projektowanej granicy obszaru ochronnego GZWP nr 218.
- Przy dobrym zagospodarowaniu skupiska drzew, pasy drzew i pojedyncze drzewa spełniają następujące funkcje:
  - współdziałają w poprawianiu warunków mikroklimatycznych
  - przejmują funkcje czynników strukturotwórczych w „architekturze" krajobrazu terenów równinnych o małej lesistości,

- są bardzo ważnym elementem potencjału rekreacyjnego w mieście,
- są potencjalnymi ostojami gatunków roślin i zwierząt.

Rysunek 1 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski i Gajko 2012)

1.2.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku

Projekt przedmiotowej zmiany planu nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku'' uchwalonego uchwałą Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. zmieniona uchwałą Nr LXXVII/1079/23 z dnia 18 grudnia 2023 r.;

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku" obszar obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy zmiana oznaczony został jako:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności. Funkcje podstawowe to: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Funkcje uzupełniające to: zabudowa usługowa służąca realizacji celów publicznych na poziomie lokalnymi ponadlokalnym, zabudowa usługowa z zakresu usług rynkowych służąca zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, zabudowa z zakresu wytwórczości drobnej, zabudowa mieszkaniowa średniej intensywności, tereny lokalnych przestrzeni publicznych, tereny zieleni urządzonej, komunikacja, infrastruktura techniczna, istniejące enklawy zabudowy o innych funkcjach. Kierunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania na tym terenie to: kształtowanie zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, kształtowanie form i charakteru zabudowy w dostosowaniu do warunków lokalnych, z uwzględnieniem istniejących historycznych układów przestrzennych, w tym dawnych wsi, zachowanie istniejących oraz tworzenie nowych przestrzeni publicznych w powiązaniu z obiektami i urządzeniami usług służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz terenami zieleni publicznej.

AG – tereny aktywności gospodarczej. Funkcje podstawowe to: zabudowa produkcyjna, zabudowa magazynowo -składowa, zabudowa parków technologicznych oraz centrów wystawienniczych, zabudowa usługowa z zakresu usług rynkowych. Funkcje uzupełniające to: zabudowa usługowa służąca realizacji celów publicznych (usługi nierynkowe), tereny zieleni urządzonej, tereny przestrzeni publicznych, komunikacja, infrastruktura techniczna, istniejące enklawy zabudowy o innych funkcjach. Kierunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania na tym terenie to: kształtowanie zespołów zabudowy produkcyjnej i usługowej służących prowadzeniu działalności gospodarczej, modernizacja lub wymiana zabudowy wymagającej przekształceń, zachowanie osi kompozycyjnych i widokowych, powiązań z terenami systemu przyrodniczego miasta.

ZP – tereny zieleni urządzonej. Funkcje podstawowe to: ogólnodostępne tereny zieleni, w tym m.in. parki, parki leśne, ogrody osiedlowe, botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, rodzinne ogrody działkowe, wody powierzchniowe, zieleń towarzysząca zabudowie (ogrody przydomowe, zieleńce, zieleń rekreacyjna, place zabaw). Funkcje uzupełniające to: obiekty i urządzenia rekreacyjno-wypoczynkowe i edukacyjne, obiekty i urządzenia usług związanych z funkcją podstawową, inwestycje celu publicznego, komunikacja, infrastruktura techniczna, lotnicze urządzenia naziemne, istniejące obiekty i tereny o innych funkcjach. Kierunki kształtowania zagospodarowania na tym terenie to: kształtowanie zagospodarowania w kierunku ochrony, utrzymania i tworzenia ciągłości przestrzennej terenów zieleni urządzonej, tworzących system przyrodniczy miasta, kształtowanie przestrzeni publicznych w formie ogólnodostępnej zieleni urządzonej, rewaloryzacja parków zabytkowych, kształtowanie zabudowy usługowej towarzyszącej funkcji podstawowej z zakresu edukacji, gastronomii, kultury, handlu (np. oranżerie, cieplarnie, kawiarnie, cukiernie itp.), kształtowanie obiektów i urządzeń sportu i rekreacji oraz obiektów małej architektury (w tym np. place zabaw, boiska itp.), możliwość zachowania, modernizacji istniejących obiektów budowlanych o innych funkcjach, kształtowanie powiązań cią-

gów pieszych i rowerowych, zapewnienie racjonalnego zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią poprzez: zakaz realizowania nowej zabudowy, nakaz wykonania planowanych obiektów i urządzeń jako odpornych na działanie wód wezbraniowych, zakaz zmiany rzeźby terenu.

ZL – tereny lasów. Funkcje podstawowe to: lasy wraz z obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce leśnej. Funkcje uzupełniające to: obiekty (z wyłączeniem budynków) i urządzenia rekreacyjno-wypoczynkowe i edukacyjne, tereny zieleni o dużym potencjale biotycznym, w tym m.in. zadrzewienia, łąki, nieużytki, wody powierzchniowe, inwestycje celu publicznego, komunikacja, infrastruktura techniczna. Kierunki kształtowania zagospodarowania na tym terenie to: kształtowanie zagospodarowania zgodnie z planami urządzenia lub planami ochrony lasów, dążenie do udostępniania lasów mieszkańcom, możliwość kształtowania zagospodarowania rekreacyjnego, wypoczynkowego i edukacyjnego.

Takie kategorie terenów jak: tereny zieleni urządzonej, tereny lasów położone są na **obszarze podstawowego systemu przyrodniczego.** Podstawowy system przyrodniczy tworzą obszary o najwyższych walorach przyrodniczych, mające znaczenie dla funkcjonowania całego miasta lub regionu, pełniące nadrzędne funkcje przyrodnicze (głównie klimatyczną, hydrologiczną i biologiczną) oraz podporządkowane im funkcje poza przyrodnicze (estetyczną, rekreacyjno-wypoczynkową).

Na obszarach tworzących podstawowy system przyrodniczy miasta należy dążyć do:

- zakazu zabudowy,
- zakazu realizacji urządzeń i instalacji należących do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu przepisów związanych z ochroną środowiska), z wyjątkiem przedsięwzięć celu publicznego, w tym służących poprawie stanu środowiska lub obsługi mieszkańców, pod warunkiem zastosowania rozwiązań najkorzystniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska,
- zakazu dokonywania trwałych zmian stosunków wodnych, szczególnie robót powodujących trwałe obniżenie poziomu wód podziemnych lub ograniczenie zasilania poziomów wodonośnych, cieków i zbiorników wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona środowiska przyrodniczego, zrównoważona gospodarka wodna i cele publiczne,
- zakazu wydobywania kopalin dla celów gospodarczych,
- zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe, z wyjątkiem niezbędnych prac związanych z:
  - zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciw podtopieniom,
  - utrzymaniem i budową, odbudową i modernizacją urządzeń wodnych,
  - budową inwestycji celu publicznego oraz udostępnianiem terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- zakazu zasypywania, osuszania i niszczenia terenów podmokłych, zabagnionych i naturalnych obniżeń terenowych (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego),
- utrzymania gruntów leśnych, z wyjątkiem realizacji niezbędnych inwestycji celu publicznego oraz funkcji sportowo-rekreacyjnych,
- ochrony dolin rzecznych, pełniących przede wszystkim funkcje retencyjne, przed zabudową i zainwestowaniem innym niż tereny zieleni,
- kształtowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej terenów zieleni za pomocą ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych,
- rekreacyjno-wypoczynkowego udostępniania lasów i terenów dolin rzecznych.

W sąsiedztwie lasów wyznaczono **wspomagający system przyrodniczy,** który to pełni funkcję uzupełniającą i wspomagającą obszar systemu przyrodniczego podstawowego. Wspomagają-

cy system przyrodniczy tworzą obszary, na których funkcje przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze, w tym mieszkaniowa, usługowa i aktywności gospodarczej, są równoważne. Stanowią uzupełnienie podstawowego systemu przyrodniczego, przenikające w obszary zurbanizowane.

Na obszarach wspomagających system przyrodniczy miasta należy dążyć do:

- kształtowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej lokalnych skwerów, zieleni przydomowej, przyulicznej, osiedlowej z obszarami podstawowego systemu przyrodniczego (przebieg i zakres do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);
- zagospodarowania niewielkich powierzchniowo terenów leśnych i zadrzewień jako tereny zieleni urządzonej, z priorytetem zachowania istniejącego drzewostanu;
- kształtowania zabudowy o charakterze ekstensywnym, z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej;
- zachowania istniejących wartości krajobrazu kulturowego.

Na terenach MN wyznaczono **łącznik systemu przyrodniczego,** czyli teren umożliwiający zachowanie ciągłości funkcjonalno-przestrzennej pomiędzy elementami obszarowymi systemu podstawowego i wspomagającego, pełniący funkcje drogi zasilania, a także zwiększający oddziaływanie systemu przyrodniczego na tereny zurbanizowane. Łączniki systemu przyrodniczego to: powiązania lokalne tworzone ze względu na ekofizjograficzne predyspozycje terenu (np. małe naturalne cieki, kanały, rowy, zabagnienia oraz zbiorniki wodne, tereny zieleni towarzyszące ciągom pieszym i rowerowym) – dokładne granice i przebieg do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz powiązania lokalne, świadomie wyznaczane w procesie planowania.

Na obszarach łączników systemu przyrodniczego należy dążyć do:

- kształtowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej lokalnych terenów zieleni przyulicznej, zieleni towarzyszącej ciągom pieszym i rowerowym z obszarami systemu przyrodniczego;
- kształtowania liniowych terenów zieleni (np. szerokie aleje z drzewami i krzewami, tworzącymi przestrzeń publiczną, ciągi spacerowe i rowerowe, elementy retencyjne) łączących tereny zieleni takie, jak: parki, skwery, lasy.

Prawie cały teren obowiązującego planu znajduje się w obrębie **projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 218,** a tylko niewielki fragment na północnym-zachodzie na terenie **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych -Pradolina Supraśli nr 218**. Część południowa wzdłuż ulicy Gen. Stanisława Maczka znajduje się w obrębie **korytarza ulic**.

Projekt przedmiotowej zmiany planu nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku''.

1.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

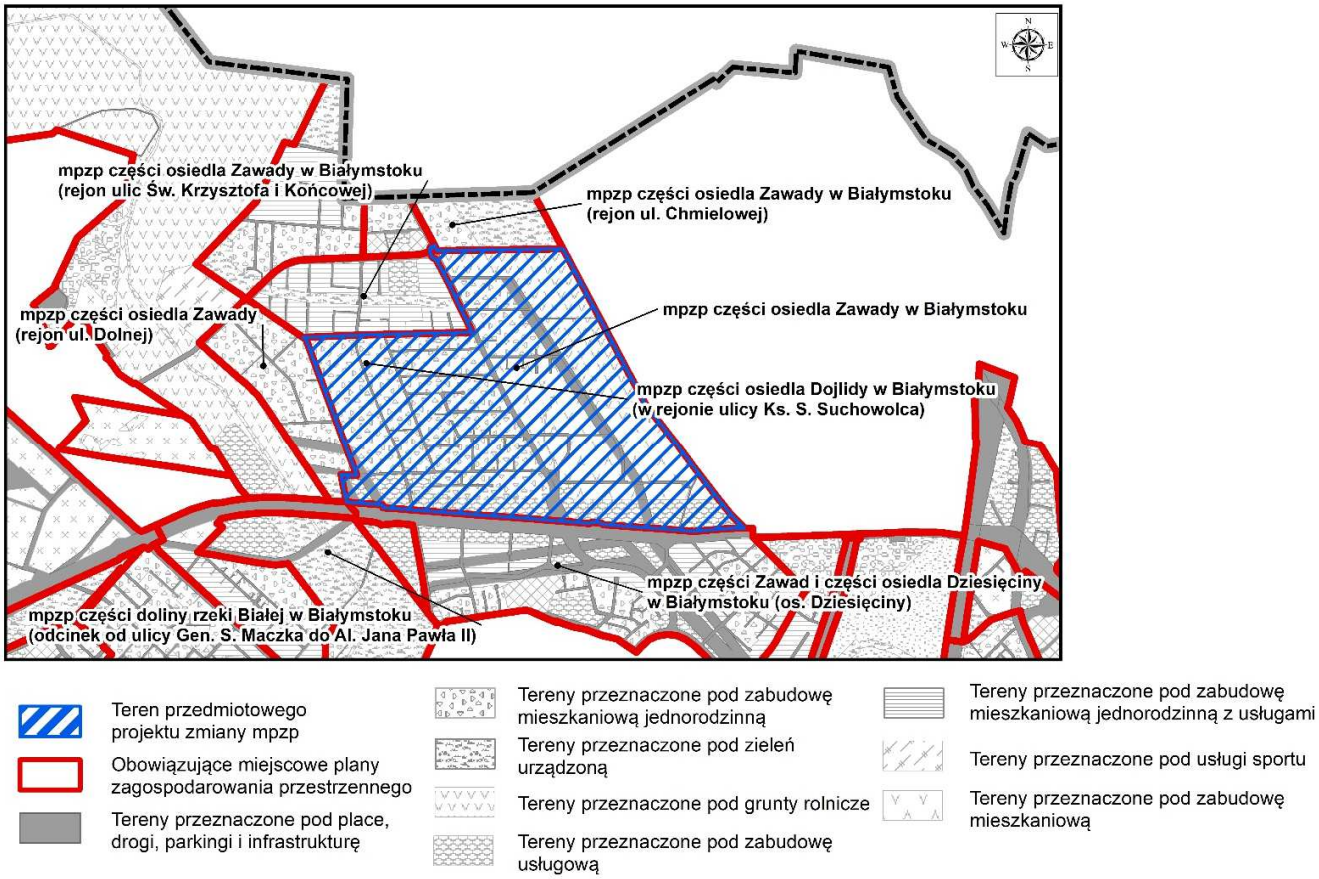
Zmiana projektu planu znajduje się w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku przyjęty uchwałą Nr LVII/675/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 maja 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2006 r. poz. 1660), zmieniony uchwałą Nr XXVII/309/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 21 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2008 r. poz. 1180). Istniejąca linia elektroenergetyczna 110 kV, której to dotyczy zmiana położona jest w obowiązującym planie na terenach o symbolach: 2.15EE, 2.17EE, 3.2EE, 4.8EE, 4.9EE, 5.5EE/Ls, 5.7EE, 5.10EE, 5.16EE, 5.17EE - przeznaczonych pod istniejące linie elektroenergetyczne wraz z pasem ochronnym – do utrzymania, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz zieleni urządzonej. Przebiega ona również przez fragmenty terenów dróg publicznych oznaczonych symbolami KD-05L, KD-22L,

KD-07D, KD-18D, KD-19D i KD-20D.

Sąsiedztwo przebiegającej linii elektroenergetycznej 110 kV stanowią tereny z powyżej wymienionej uchwały: tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową z urządzeniami towarzyszącymi (4.6M, 4.10M, 5.8M, 5.11M/Ls, 5.15M, 5.18M), tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z urządzeniami towarzyszącymi (3.1MN, 5.4MN/Ls, 5.6MN), tereny przeznaczone pod usługi wraz z urządzeniami towarzyszącymi (2.16U, 2.18U, 4.7U, 4.11U), tereny przeznaczone do użytkowania rolniczego w zakresie upraw polowych, ogrodniczych i sadowniczych (5.1R/AG/MN/EE/Ls, 5.2R/AG/MN/EE/Ls).

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca ww. planu podaje że terenami narażonymi na podwyższony poziom promieniowania elektromagnetycznego są pasy linii elektroenergetycznych 110 kV i tereny przyległe do stacji transformatorowych. Stwarzają one potencjalne zagrożenie dla stanu środowiska i zdrowia ludzi. W wyznaczonych od nich strefach ochronnych nie dopuszcza się realizacji obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku, którego to dotyczy zmiana planu sąsiaduje z następującymi planami:
- od strony północnej z mpzp części osiedla Zawady w Białymstoku (rejon ul. Chmielowej) - terenem przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz pod teren przeznaczony pod zieleń naturalną oraz teren lasów, a także z mpzp części osiedla Zawady w Białymstoku (rejon ulic Św. Krzysztofa i Końcowej) – terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową oraz terenem przeznaczonym pod zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodzinną;
- od strony południowej z mpzp części Zawad i części osiedla Dziesięciny w Białymstoku (os. Dziesięciny) – terenami przeznaczonymi pod zabudowę usługową, terenem stanowiącym obszar lokalizacji istniejących linii elektroenergetycznych 110 kV wraz pasem ochronnym, terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową;
- od strony zachodniej z mpzp części osiedla Zawady w Białymstoku (rejon ul. Dolnej) – terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinna wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz dużym udziałem zieleni urządzonej, w tym na potencjalnych terenach zalewowych, terenami przeznaczonymi pod zieleń urządzoną, w tym na potencjalnych terenach zalewowych, terenami przezanczonymi pod lokalizację linii elektroenergetycznych 110 kV wraz ze strefą techniczną, w tym na potencjalnych terenach zalewowych.

Rysunek 2 Położenie projektu zmiany mpzp na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego".

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,

- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:

1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
   - zasada racjonalności ekonomicznej,
   - zasada preferencji regeneracji,
   - zasada przezorności ekologicznej,
   - zasada kompensacji ekologicznej,
2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
   - zasada hierarchiczności celów,
   - zasada dynamicznego strefowania,
   - zasada partycypacji społecznej,
   - zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
   - zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
   - zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
   - zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska, prowadzonej przez miasto Białystok i określającym wynikające z nich działania.

Nadrzędnym celem polityki ochrony środowiska na lata 2021 – 2024 jest dążenie do: „Zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta Białystok, w którym środowisko przyrodnicze i jego ochrona mają znaczący wpływ na przyszły charakter tego obszaru i równocześnie wspierają jego rozwój gospodarczy i społeczny poprzez poprawę jego stanu, ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska". Cele i kierunki interwencji stanowią zestaw pożądanych (wskazywanych) kierunków do realizacji lub zaniechania, mających w efekcie poprawić stan jakości środowiska, zachować lub ochronić wartościowe komponenty środowiska i dać narzędzie do racjonalnego korzystania ze środowiska.

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok* powiązane z projektem zmiany planu

Obszar interwencji	**Cel strategiczny w latach 2021-2024** Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	**Osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza** - Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym, w tym termomodernizacja i wymiana oświetlenia; - Rozbudowa systemu dróg dla rowerów i innej infrastruktury rowerowej, (…); - Planowanie przestrzenne służące poprawie jakości powietrza;
Zagrożenia hałasem	**Ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem hałasu** - Ograniczenie oddziaływania hałasu komunikacyjnego i kolejowego; - Ograniczenie uciążliwości zakładów przemysłowych; **Osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu** - Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia ochrony środowiska przed hałasem;
Pola elektromagnetyczne	**Ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych** - Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia pól elektromagnetycznych;
Gospodarowanie wodami	**Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody** - Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
Gospodarka wodno-ściekowa	**Zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki wodno-ściekowej** - Zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej poprzez modernizację zbiorowego systemu uzdatniania i dystrybucji wody; - Rozwój i modernizacja zbiorowego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych; - Zwiększenie retencji wodnej i gruntowej w celu ochrony terenów zabudowanych przed podtopieniami;
Gleby	**Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi** - Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi; - Zapobieganie degradacji gleb;
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	**Zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami** - Doskonalenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami w szczególności systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z obszaru miasta; - Poprawa jakości środowiska;
Zasoby przyrodnicze	**Zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni** - Otoczenie opieką cennych i zagrożonych elementów fauny; - Ochrona istniejących terenów zieleni wraz z utrzymaniem ich w należytym stanie;
Zagrożenia poważnymi awariami	**Doskonalenie systemu ochrony mieszkańców i środowiska przed skutkami poważnych awarii** - Zapewnienie warunków do skutecznego usuwania skutków zagrożeń śro-

	dowiska; - Bezpieczny transport materiałów niebezpiecznych; - Informowanie społeczeństwa o sposobach postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych;
Edukacja ekologiczna	**Podniesienie stanu świadomości ekologicznej mieszkańców. Kształtowanie postaw proekologicznych** - Udostępnianie informacji o środowisku zgodnie z ustawą dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; - Zapewnienie aktywnego udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.

1.2.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie podlaskim obejmuje przede wszystkim prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła" przez właścicieli nieruchomości, przetwarzanie odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym z wykorzystaniem sortowni odpadów selektywnie zebranych, kompostowni do zagospodarowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji do przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów oraz odzysku surowców, jak również wytwarzania paliwa alternatywnego. Odpady tzw. resztkowe trafiają do instalacja do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w Białymstoku (ZUOK Białystok) - spalarni oraz do instalacji komunalnych do składowania odpadów.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami w województwie podlaskim na lata 2023 – 2028 są następujące:

- Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów
- Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Zapisy projektu zmiany planu miejscowego nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028.*

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągniecie wysokiej jakości życia. Jednym z celów strategicznych *Planu adaptacji* powiązanym z analizowanym projektem zmiany planu jest: Adaptacja do zagrożeń termicznych.

Zagrożenia termiczne należą do jednych z kluczowych zagrożeń klimatycznych. Adaptacja do prognozowanych zmian w zakresie wskaźników termicznych wymaga podjęcia szeregu działań, zarówno w zakresie planowania przestrzeni miasta, jak i działań technicznych związanych m.in. z przeglądem infrastruktury energetycznej i ciepłowniczej. Działanie obejmuje opracowanie planu i częstotliwości przeglądów m.in. sieci energetycznych (głównie napowietrznych). Identyfikacja obszarów na terenie miasta gdzie zachodzi ryzyko uszkodzenia sieci przez ekstremalne zdarzenia klimatyczne: temperatury, wiatr, burze, nadmierne opady. W tym działaniu uwzględniono również opracowanie planu działań i reagowania w przypadku wzrostu zagrożenia sieci (np. nadmierna bliskość drzew).

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Według analiz przeprowadzonych w MPA, w sektorze gospodarki przestrzennej oraz transportu, na części obszaru będącego w zasięgu przebiegającej linii elektroenergetycznej 110 kV oraz w jej najbliższym sąsiedztwie wymagane jest podjęcie działań. Sektor gospodarki przestrzennej wymaga pilnych działań w odniesieniu do powodzi oraz działań w krótszej czy dłuższej perspektywie w stosunku do opadów i upałów. Transport zaś wymaga podjęcia działań w dłuższej perspektywie (2050) w stosunku do powodzi. Dla pozostałych sektorów takich jak: gospodarka wodna, zdrowie publiczne nie ma konieczności podejmowania działań dla poszczególnych zagrożeń klimatycznych.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Jednym z kierunków działań jest tu dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, np. poprzez projektowanie sieci przesyłowych, w tym m.in. podziemnych z uwzględnieniem ekstremalnych sytuacji pogodowych, w celu ograniczenia ryzyka m.in. zniszczeń w przypadku silnego wiatru.

1.2.8. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej opracowywany został dla strefy - aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001) w związku z przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu w 2011 i 2012 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia *Programu ochrony powietrza* jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji.

Działania kierunkowe, czyli mające wpływ na obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz B(a)P w zakresie planowania przestrzennego poprzez uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, polegają na:

- zachowaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowaniu zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza na terenach regeneracji i przewietrzania,
- stosowaniu odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzeniu publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów,
- wprowadzaniu zieleni izolacyjnej do ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- dopuszczeniu stosowania paliw stałych na terenach, na których nie ma możliwości uzyskania warunków podłączenia do ogólnomiejskiej sieci ciepłowniczej lub gazowej, lub na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w przypadku stosowania źródeł ciepła o mocy nie większej niż 30 kW,
- preferowaniu zaopatrzenia w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej (w obszarach, gdzie jest to technicznie możliwe),
- rozbudowie sieci ulic, która pozwoli ograniczyć wewnątrzmiejski ruch tranzytowy przez obszar śródmieścia,
- tworzeniu stref ruchu pieszego i uspokojonego na obszarze śródmieścia,
- uwzględnieniu konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg.

1.2.9. Objaśnienia do Mapy obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśli

Przebiegające linie elektroenergetyczne 110 kV, których dotyczy zmiana w obowiązującym mpzp znajdują się poza terenem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 218) – „Pradoliny rzeki Supraśl". W większości znajdują się natomiast w projektowanej granicy obszaru ochronnego GZWP nr 218. Zbiornik wód podziemnych podlega ochronie mimo braku prawnie ustanowionego obszaru ochronnego. Na dzień dzisiejszy taki obszar ochronny nie został wyznaczony przez wojewodę, na wniosek Wód Polskich.

Obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 218 „Pradolina rzeki Supraśl" (rys. 5) stanowi podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę miasta Białystok oraz sąsiednich gmin. Bardzo dobre parametry warstw wodonośnych oraz dobra jakość wód sprawia, że zbiornik jest intensywnie eksploatowany. Największe ujęcia znajdują się w dolinie Supraśli, w miejscowości Wasilków, Jurowce oraz Fasty.

Prawie na całym obszarze zbiornika stan wód pod względem jakości zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych został zaklasyfikowany jako dobry (klasy I-III). Najliczniej reprezentowana jest II kl. Jakości, a więc wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

Znacznie rzadziej spotykane są wody III klasy (zadowalającej jakości) oraz I (bardzo słabej jakości).

Poziom zbiornikowy w obrębie doliny rzeki Supraśli jest bardzo podatny na zanieczyszczenia pochodzące z powierzchni terenu. Zachowanie wysokich walorów jakości wód oraz ich dobrego stanu ilościowego wymaga przede wszystkim właściwego zarządzania gospodarką i walorami środowiska w granicach zbiornika i jego otoczeniu, w tym w szczególności nie wprowadzaniem do środowiska substancji, które mogą zanieczyścić wody powierzchniowe, glebę i w konsekwencji wody podziemne.

Największe ujęcia wód podziemnych, które zarazem zaopatrują miasto Białystok zlokalizowane są w Jurowcach oraz Wasilkowie, są to ujęcia infiltracyjne. Głównymi użytkownikami wód podziemnych na terenie GZWP nr 218 są zakłady wodociągowe zaopatrujące ludność w wodę pitną.

Granica obszaru ochronnego zbiornika została określona zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Metodyce wyznaczania obszarów ochronnych GZWP dla potrzeb planowania i gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy" i wyznacza ją suma czasu dopływu poziomego oraz pionowego wód do poziomu wodonośnego zbiornika nie przekraczający 25 lat.

Projektowany obszar ochronny GZWP nr 218 Pradolina rzeki Supraśl (rys. 5) podzielono na trzy podobszary różniące się nakazami, zakazami i ograniczeniami. Wprowadzanie obszaru ochronnego może wiązać się ze skutkami ekonomicznymi i społecznymi, które mogą ograniczyć rozwój lokalnej społeczności, są one jednak znacznie niższe niż pozbawienie aglomeracji białostockiej dostępu do czystej wody pitnej.

Linie elektroenergetyczne 110 kV przebiegające na zachodzie znajdują się w II podobszarze ochronnym GZWP, natomiast te na wschodzie - w III podobszarze ochronnym GZWP. Podobszar II zaproponowano objąć bardziej rygorystycznymi ograniczeniami ze względu na bardzo dużą podatność na zanieczyszczenie z powierzchni terenu wód podziemnych warstwy wodonośnej zbiornika. Podobszar II w zasadzie pokrywa się z zasięgiem strefy powodziowej Supraśli i Narwi, więc nie powinien być on objęty jakimkolwiek innym zagospodarowaniem niż chroniącym przed powodzią.

Zakazy w odniesieniu do projektu zmiany planu:

- zakaz odprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych za pomocą studni chłonnych i innych systemów (II i III podobszar);
- zakaz wprowadzania ścieków do ziemi na całym obszarze ochronnym (w tym za pomocą urządzeń chłonnych - otworów, stawów, drenów) za wyjątkiem: oczyszczonych ścieków ze stacji uzdatniania wody, oczyszczonych ścieków z istniejących przydomowych oczyszczalni ścieków oraz wód opadowych i roztopowych z wyłączeniem wód z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych (II i III podobszar);
- zakaz odprowadzania do wód podziemnych lub ziemi wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnej terenów potencjalnie zanieczyszczonych (II podobszar) - terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, miast, dróg, zaliczonych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych klasy G, parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, baz i stacji paliw;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych (III podobszar) z potencjalnie zanieczyszczonych powierzchni szczelnych. Dopuszcza się odprowadzenie wód oczyszczonych z wymienionych powierzchni jedynie do stawów infiltracyjno-odparowalnych;
- zakaz wykorzystywania komunalnych osadów ściekowych (II i III podobszar);

- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków ze względu na możliwość szybkiej migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych i możliwość ich degradacji jakościowej (II i III podobszar);
- zakaz lokalizacji nowych przydomowych oczyszczalni ścieków w obszarach o podatności wysokiej (III podobszar) na obszarach aglomeracji i zwartej zabudowy wiejskiej. Dopuszcza się wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków dla pojedynczych gospodarstw w zabudowie rozproszonej;
- zakaz budowy nowych przydomowych oczyszczalni ścieków (II podobszar) ze względu na możliwość szybkiej migracji zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej;
- zakaz lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne (II i III podobszar);
- zakaz lokalizowania podziemnych składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne i obojętne (II i III podobszar);
- zakaz lokalizowania instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów;
- zakaz składowania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych w całym obszarze ochronnym zbiornika;
- zakaz wykonywania wykopów i odwiertów w celu wykorzystania ciepła ziemi (II i III podobszar);
- zakaz eksploatacji kopalin w obszarze ochronnym zbiornika – bez względu na powierzchnię obszaru górniczego, chyba że przeprowadzona ooś wykaże brak zagrożenia dla zbiornika, zarówno dla zasobów wód podziemnych jak i jakości (II i III podobszar);
- zakaz lokalizowania nowych ferm chowu i hodowli zwierząt (oraz ich rozbudowy) (II podobszar), zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko, dla których jest wymagane sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, chyba że przeprowadzona ooś wykaże brak zagrożenia dla wód zbiornika;
- zakaz lokalizowania na obszarach bardzo podatnych nowych ferm chowu lub hodowli zwierząt w systemie bezściółkowym (II podobszar). Dla istniejących takich ferm, zaliczonych do przedsięwziąć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zaleca się wprowadzić nakaz zmiany sposobu prowadzenia hodowli;
- zakaz stosowania w okresie roku dawki nawozu naturalnego zawierającego więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych (II i III podobszar);
- zakaz przechowywania obornika w pryzmach (II i III podobszar);
- zakaz stosowania nawozów naturalnych w postaci płynnej (II i III podobszar), gdy poziom wody podziemnej jest poniżej 1,2 m;
- zakaz grzebania zwłok zwierząt (II i III podobszar);
- zakaz stosowania środków ochrony roślin innych niż dopuszczone do stosowania w strefach ochronnych ujęć wody – ze względu na możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych zbiornika (II i III podobszar);
- zakaz lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dopuszcza się lokalizację ww. inwestycji, dla których opracowana ocena oddziaływania na środowisko, nie wykazała możliwości zanieczyszczenia wód podziemnych zaliczonych do zbiornika lub ograniczenia ich zasobów. Dopuszcza się również przedsięwzięcia, dla których wg ooś jest możliwe oddziaływanie na wody podziemne GZWP, ale przyjęte rozwiązania wyeliminują zagrożenie dla tych wód, jednak jest konieczne wdrożenie monitoringu wód podziemnych (II i III podobszar);
- zakaz wykonywania odwodnień zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać na środowisko, ujmujących utwory w utworach wodonośnych zaliczonych do GZWP lub

będących w kontakcie hydraulicznym GZWP, chyba że wykonana odpowiednia dokumentacja hydrogeologiczna wykaże brak długoterminowych skutków dla GZWP, zwłaszcza ograniczeń zasobów wód podziemnych (II i III podobszar).

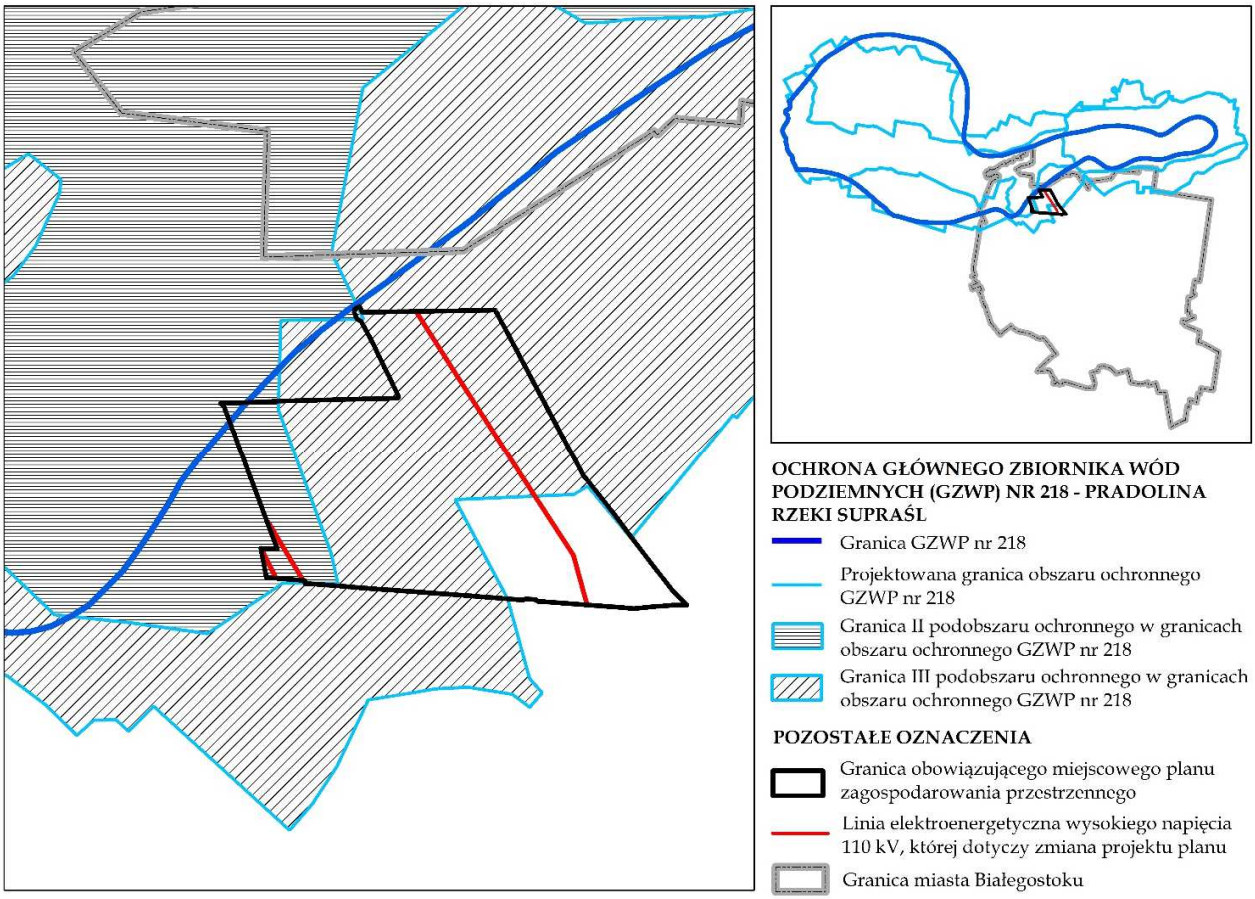
Nakazy w odniesieniu do projektu zmiany planu:

- nakaz wyposażenia stacji i baz paliw płynnych w instalacje i urządzenia zabezpieczające przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych (II i III podobszar);
- nakaz przechowywanie gnojówki, gnojowicy i obornika wyłącznie w szczelnych zbiornikach o pojemności umożliwiającej gromadzenie co najmniej 4-miesiecznej produkcji tego nawozu (II i III podobszar);
- nakaz przechowywania nawozów naturalnych przez podmioty, innych niż gnojówka i gnojowica, na nieprzepuszczalnych płytach, zabezpieczonych w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu; zbiorniki te powinny być zbiornikami zamkniętymi (II i III podobszar);
- nakaz uzgadniania z właściwym dyrektorem RZGW miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (…) w zakresie zagospodarowania obszarów ochronnych zbiorników (II i III podobszar);
- nakaz stosowania urządzeń ochronnych wód podziemnych przy projektowaniu, wykonaniu i oraz modernizacji i przebudowie dróg (II i III podobszar).

Zalecenia w odniesieniu do projektu zmiany planu:

- zalecenie wprowadzenia zakazu wykonywania wykopów i odwiertów w celu wykorzystania ciepła ziemi na całym obszarze zbiornika (II i III podobszar).
- opracowanie dla każdej istniejącej w obszarze ochronnym inwestycji, mogącej zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na wody podziemne oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli ocena taka nie była wcześniej sporządzona (II i III podobszar);
- przy przekwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne należy wykonać ocenę wpływu zamierzonego przeznaczenia gruntów na wody podziemne. Zmiany użytkowania powierzchni terenu mogą wiązać się z przenikania zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej (II i III podobszar);
- wyznaczenie obszarów aglomeracji i wyposażanie ich w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, zakończone oczyszczalniami ścieków (II i III podobszar);
- zalecenie ograniczenia stosowania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin: na gruntach ornych w dawkach większych niż zalecana przez Okręgową Stację Chemiczno Rolniczą na użytkach zielonych powyżej 60 kg N/ha w ciągu roku (II i III podobszar);
- zalecenie zakazu lokalizowania nowych cmentarzy w zasięgu obszarów podtopień (II i III podobszar);
- zalecenie zakazu zmiany sposobu użytkowania terenu z rolnego, leśnego, mieszkaniowego na przemysłowy (II podobszar);
- zalecenie zakazu lokalizowania obiektów mogących oraz potencjalnie mogących oddziaływać na środowisko (II podobszar). Jest to obszar zagrożony powodziami tak więc szczególnie narażony na awarie ze względu na podtopienia oraz możliwość przedostawania się magazynowanych substancji oraz używanych w produkcji do wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Przy realizacji inwestycji, należy stosować skuteczne zabezpieczenia wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem. Ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków powinny być traktowane bardzo rygorystycznie.

Rysunek 3 Położenie obowiązującego mpzp którego dotyczy zmiana planu na tle zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl oraz projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 218

źródło: Objaśnienia do Mapy obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśli (2011 r.)

1.2.10. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Na terenie Białegostoku nie ustanowiono obszarów cichych oraz stref przemysłowych w rozumieniu zapisów ustawy POŚ.

Programem objęto wszystkie źródła hałasu zobrazowane w opracowaniu strategicznej mapy hałasu – drogi o ruchu ponad 1000 poj., linie kolejowe, lotnisko w Krywlanach.

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w indywidualnych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy przeciwdziałać powstawaniu konfliktów przestrzennych, wynikających z narażenia na oddziaływanie hałasu terenów, które zalicza się do chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska, poprzez niedopuszczanie do zagospodarowania takich terenów w obszarach o niekorzystnym klimacie akustycznym.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z ponadnormatywnym hałasem. Należy dążyć do właściwego strefowania akustycznego. Polega ono na tym, aby w odpowiednim układzie przestrzennym sąsiadowały ze sobą obszary o konkretnych funkcjach.

Podstawowe założenia strefowania, to:
- oddalanie zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu oraz zmienność parametrów tej zabudowy (intensywności, wysokości itp.),
- ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej,
- wprowadzanie zwartej zieleni izolacyjnej i kształtowanie rzeźby terenu,
- wprowadzanie ekranów akustycznych w pasach drogowych (tylko w ostateczności).

1.2.11. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych. Stanowić one będą fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW będą miały wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto,

w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta fragmenty linii 110 kV na zachodzie leżą w Przyrzeczu Białej, zaś pozostałe na wschodzie należą do zlewni Białej a dokładnie położone są w zlewni trzech cieków: Cieku spod Kolonii Osowicze, Cieku spod Kolonii Zawady i Cieku Antoniukowskiego, wchodzących docelowo w skład zlewni Wisły. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku zachodnim, ku dolinie rzeki Białej.

Przepływającą poza granicami projektu zmiany planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny (zgodnie z oceną stanu na 2019 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

1.2.12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. AKPOŚK została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *KPOŚK* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje *KPOŚK* (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r., 2017 r. i 2022 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku wykonano na podstawie art. 27b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 2 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu zmiany planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.62.2025.MS2 z dnia 08.01.2026 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (znak: NZ.0522.67.2025 z dnia 15.12.2025 r.).

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.). Zgodnie z art. 51 ust.1 ww. ustawy, organ opracowujący projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

W art. 27b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazano, iż w ramach postępowania uproszczonego wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt zmiany planu miejscowego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko o ile jest wymagana. Przedmiotowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dlatego też prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu zmiany planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik 1 i załącznik 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu. W załącznikach graficznych ukazano granicę obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku oraz linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, których to zasad zagospodarowania dotyczy niniejsza zmiana. W części opisowej zaś skupiono się na obszarze przeznaczonym pod istniejące linie elektroenergetyczne wraz z pasem ochronnym oraz ich najbliższym sąsiedztwie, nie opisując całego obszaru obowiązującego planu. Projekt zmiany planu nie posiada konkretnie wyznaczonej granicy.

Celem opracowania „prognozy oddziaływania na środowisko" jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziaływaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami. Oprócz zależności przyczynowo-skutkowych uwzględnia się powiązania łącznie z wtórnymi przyczynami i skutkami oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta. Wyniki analizy Prezydent Miasta przekazuje co najmniej raz w kadencji Radzie Gminy.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostanie poszerzona o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów miejscowych z dokładnym przeanalizowaniem przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów na jakość życia mieszkańców oraz poprawy jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU

5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego

budowa geologiczna, geomorfologia oraz gleby

W szerszym układzie przyrodniczym, teren objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Budulcem pokrywy glebowej są utwory czwartorzędowe zlodowacenia środkowopolskiego. Patrząc na obszar w szerszej perspektywie zauważa się, że opada on stopniowo ze strony wschodniej na zachód ku rzece Białej. I tak najniższe partie terenu znajdują na pasach linii sąsiadujących z doliną rzeczą i wynoszą ok. 116 m n.p.t., zaś najwyższe w pobliżu linii elektroenergetycznej to ok. 137 m n.p.t.

Na podst. map opracowanych przez W. Kwiatkowskiego (Geomorfologia i Geologia) w 2004 r. większość obszaru w zasięgu przebiegającej linii 100 kV leży na wysoczyźnie moreny ablacyjnej, zbudowanej z piasków, żwirów i głazów lodowcowych oraz częściowo piasków, żwirów i głazów lodowcowych na glinach. Najniższe partie terenu oraz częściowo fragmenty na wschodzie zahaczają o dolinki i niecki denudacyjne oraz erozyjne, złożonych z piasków, żwirów, mułków i glin deluwialnych. Pozostałe fragmenty to wysoczyzna moreny dennej zbudowana z gliny zwałowej.

Natomiast na mapie stanowiącej kompilację arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1 : 50 000, arkuszy Białystok (Kmieciak 2004) i Wasilków (Laskowski 2002) zauważa się, że największa część w zasięgu linii 110 kV leżąca na wschodzie to wysoczyzna moreny ablacyjnej złożona z piasków, żwirów i głazów lodowcowych, na którą to częściowo zachodzi zagłębienie wytopiskowe, zbudowane z namułów zagłębień bezodpływowych. Natomiast objęte zmianą mniejsze fragmenty linii 110 kV na zachodzie leżą w dnie doliny rzecznej (budowanej z piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych) oraz na równinie wodnolodowcowej (budowanej z pisaków i żwirów wodnolodowcowych).

Znaczna część obszaru pod przebiegającymi liniami 110 kV oraz w jej sąsiedztwie objętych zmianą ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Dobre warunki fizjograficzne do zabudowy znajdują się w południowej części przebiegającej linii 110 kV na wschodzie.

Przepuszczalność gruntów jest głównie słaba (piaski drobne i słabogliniaste oraz piaski pylaste) bądź bardzo słaba (piaski gliniaste, pyły, gliny i iły).

warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta fragmenty linii 110 kV na

zachodzie leżą w Przyrzeczu Białej, zaś pozostałe na wschodzie należą do zlewni Białej a dokładnie położone są w zlewni trzech cieków: Cieku spod Kolonii Osowicze, Cieku spod Kolonii Zawady i Cieku Antoniukowskiego, wchodzących docelowo w skład zlewni Wisły. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku zachodnim, ku dolinie rzeki Białej.

Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu na fragmentach terenów z przebiegającymi liniami 110 kV kształtuje się na różnych poziomach. Fragmenty położone na południowym zachodzie, w sąsiedztwie doliny rzecznej znajdują się głównie w obszarze z poziomem wody gruntowej 1-2 m p.p.t., oraz częściowo 2-4 m p.p.t. Najdłuższy fragment linii 110 kV objęty zmianą we wschodniej części podzielony jest na obszary z różnymi poziomami wody gruntowej, ze zwiększającą się od północy głębokością od 1-2 m p.p.t, przez 2-4 m p.p.t, 4-6 m p.p.t, do głębokości 6-10 m p.p.t., w części południowej. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Na niewielkim fragmencie na południu widoczny jest obszar okresowo podmokły z przebiegającą doliną.

Przepływającą poza zasięgiem projektu zmiany planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym. W monitoringu diagnostycznym (przeprowadzonym przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ) stanu chemicznego JCWPd w 2022 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta Białystok oznaczono klasę końcową jakości wody jako klasę II, czyli wody dobrej jakości (dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023 r.).

Omawiana zmiana planu znajduje się poza terenem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 218) – „Pradoliny rzeki Supraśl". W większości znajduje się natomiast w projektowanej granicy obszaru ochronnego GZWP nr 218. Zbiornik wód podziemnych podlega ochronie mimo braku prawnie ustanowionego obszaru ochronnego. Na dzień dzisiejszy taki obszar ochronny nie został wyznaczony przez wojewodę, na wniosek Wód Polskich. GZWP nr 218 jest podstawowym rezerwuarem wód pitnych dla aglomeracji białostockiej w 80% eksploatowanym przez ujęcia komunalne. Wody podziemne zbiornika są zasilane z dopływu lateralnego oraz w niewielkim udziale z infiltracji. Celem ochrony wód zbiornika jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz naturalnej funkcji tych wód w ekosystemach. Prawie na całym obszarze zbiornika stan wód pod względem jakości określono jako dobry (klasy I-III). Najliczniej jest reprezentowana II klasa jakości, a więc wody dobrej jakości, w których

wartości niektórych parametrów fizyczno-chemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby *(Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.).*

Teren opracowania nie znajduje się w obszarach zagrożonych powodzią od rzeki Supraśl wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2015 r.

szata roślinna

Obszary w zasięgu przebiegających linii 110 kV to w większości obszary wolne od zabudowy, z występującymi w niektórych miejscach pojedynczymi budynkami. Szatę roślinna tworzą głównie nawierzchnie trawiaste, krzewy, pojedyncze drzewa i skupiska drzew. Na niewielkich fragmentach widoczne są zbiorowiska leśne takie jak: grąd typowy Tilio-Carpinetum typicum oraz związany z obszarem dolinnym łęg olszowo -jesionowy Fraxino_Alnetum.

Wśród wyróżnionych dla terenów miejskich kategorii terenów o różnym stopniu aktywności biologicznej dominują tereny pokryte roślinnością niską o średnim i niskim stopniu naturalności. Są to bardzo zróżnicowane formy roślinności trawiastej, obejmujące m.in. silnie przekształcone łąki, dawne pastwiska trawniki na obszarach zabudowanych, a także tereny porolne o charakterze ugorów, miejscami upraw.

Projekt zmiany planu rozpatrywany w kategorii wegetacji porostów objęty jest IV strefą lichenoindykacyjną. Porosty, głównie porosty nadrzewne (epifityczne) są istotnym wskaźnikiem czystości powietrza stosowanym przy analizie zanieczyszczenia powietrza w miastach. W strefie IV korę drzew kolonizują, oprócz porostów skorupiastych i łuseczkowatych, gatunki o plechach listkowatych. Jest to strefa granic progowych występowania i znacznego udziału na pniach drzew porostów listkowatych. Obfitsze i bardziej gatunkowo zróżnicowane występowania porostów listkowatych, a także pojedynczych plech krzaczkowatych dowodzi znacznej poprawy warunków bioekologicznych tej strefy.

fauna

Pas linii elektroenergetycznej 110 kV znajdujący się na wschodzie znajduję się w zasięgu występowania jeża wschodniego (*Erinaceus romanicus*). Jest to gatunek objęty ochroną częściową. Najwięcej jeży żyje m.in. w części północnej miasta (Las Pietrasze). Jeże występują w obrębie brzegów lasów liściastych i mieszanych, o gęstym podszyciu krzaczastym, ale można je również spotkać w ogrodach, w pobliżu siedzib ludzkich. Gniazda budują na ziemi, pod korzeniami drzew i stosem gałęzi lub wśród krzewów. Należą do zwierząt o typowo zmierzchowo-nocnej aktywności dobowej. Z powodu działalności człowieka (inwestycje, remonty, hałas, zatrucia środowiska, ataki psów biegających wolno, itp.) jeże zmuszone są do ciągłej zmiany siedlisk. Przemieszczają się wtedy nawet po 2-3 km, głównie podczas nocy. Jednakże, zawsze szukają miejsc porośniętych bujną zielenią, a nawet zachwaszczonych, z drzewami i krzewami liściastymi.

Poza tym inwentaryzacja dokonana przez W. Chętnickiego i współautorów (2011 r.) dotycząca płazów, gadów oraz motyli dziennych, jak i prowadzona przez Mirskiego i współautorów (2011 r.) odnośnie awifauny nie dostarczyły więcej informacji na temat występowania gatunków rzadkich lub chronionych oraz lokalizacji ich siedlisk. Mimo wszystko na niezagospodarowanych terenach, w bliskim sąsiedztwie gruntów leśnych nie można wykluczyć występowania różnych gatunków fauny i awifauny.

ochrona przyrody i powiązania przyrodnicze

Obszary przeznaczone pod istniejące linie elektroenergetyczne wraz z pasem ochronnym i najbliższym sąsiedztwem częściowo znajdują się w obszarze podstawowego oraz uzupełniającego systemu przyrodniczego wyznaczonego w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku.* Częściowo tworzą one powiązania przyrodnicze z sąsiadującym po stronie wschodniej gruntem leśnym Lasem Antoniuk oraz fragmentami sąsiadujących oraz częściowo zachodzących w obszar opracowania dolin rzecznych.

Las Antoniuk znajdujący się dalej za wschodnią granicą obowiązującego planu jest jednym z większych na terenie miasta Białegostoku naturalnym kompleksem zielonym. Od północy jego granice stanowi dolina Supraśli. Pod względem rzeźby oraz walorów przyrodniczych jest on bardzo zróżnicowany. Siedliska są bardzo zróżnicowane: na terenie lasu występują wydmy, pagórki kemowe, źródliska, a w drzewostanie można spotkać stare buki. Drzewostany są tu starsze i częściej zbliżone do naturalnych w porównaniu do sąsiadującego z nim Lasu Pietrasze. Z tych względów znaczna część lasu objęta jest ochroną rezerwatową. Las Antoniuk i Pietrasze wraz z przylegającą od północy strefą krawędziową doliny Supraśli pełnią znaczną rolę w ochronie ujęć wody pitnej dla Białegostoku. Z tego m.in. względu proponuje się utworzenie na tym obszarze Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego, który miał wzmacniać i utrwalać tę funkcję terenu.

jakość powietrza

Klasyfikacja strefy aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001), w której znajduje się miasto Białystok, uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2023 rok (GIOŚ 2024) w odniesieniu do substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), pyłu zawieszonego PM10, ołowiu (Pb) w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A; dla pyłu zawieszonego PM2,5 – klasa wynikowa A1 (brak przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego II fazy) oraz klasa A (brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego I fazy),
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Jakość powietrza w województwie podlaskim, pod względem zanieczyszczeń pyłowych, na przełomie ostatnich 10 lat (2014-2023) uległa zdecydowanej poprawie. Spadkowy trend notowanych stężeń zauważalny jest na każdym stanowisku pomiarowym. W aglomeracji białostockiej zarejestrowano największą poprawę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 na stacji przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica wartości średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 z roku 2014 i 2023 wyniosła 13 $\mu g/m^3$. W 2023 roku, pozostałe stanowiska w województwie podlaskim odnotowały również rekordowo niskie stężenia pyłu zawieszonego PM10. W 2023 roku na wszystkich stanowiskach pomiarowych zarejestrowano wyraźnie niższe w stosunku do lat ubiegłych, stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5. Najbardziej widoczne było to m.in. na stacji pomiarowej w Białymstoku przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 z 2014 i 2023 roku wyniosła 11 $\mu g/m^3$. Na występowanie coraz niższych stężeń zanieczyszczeń pyłowych mają wpływ: zmieniający się na cieplejszy klimat Polski,

poszerzenie świadomości społeczeństwa w zakresie dbania o środowisko oraz programy i inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2023 r. na terenie województwa podlaskiego pomiary pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 µg/m^3) zarówno na obszarze aglomeracji białostockiej, jak i strefy podlaskiej. W aglomeracji białostockiej najwyższa średnia roczna ze stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 wystąpiła na stacji komunikacyjnej przy al. Piłsudskiego i wyniosła 14 µg/m^3, co stanowi 70% dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Pozostałe stacje znajdujące się w obrębie aglomeracji białostockiej odnotowały znacznie niższe wartości stężeń średniorocznych: ul. 42 Pułku Piechoty – 12 µg/m^3, ul. Warszawska – 11 µg/m^3 i ul. Waszyngtona - 11 µg/m^3.

Głównym źródłem emisji w województwie podlaskim, mającym wpływ na mierzone stężenia pyłu zawieszonego PM10, jest emisja z sektora komunalno-bytowego. Również wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM2,5 wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę nadmiernego zanieczyszczenia powietrza. W wyniku przeprowadzonych analiz serii pomiarowych, zarówno dla PM10 jak i PM2,5, stwierdzono, ze pomiary w okresie zimowym (październik-marzec) są wyższe od pomiarów w okresie letnim (kwiecień-wrzesień).

Jako przyczynę przekraczania poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, wskazano lokalną emisję prekursorów oraz występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) a także napływ tego zanieczyszczenia i jego prekursorów spoza granic województwa.

W 2023 roku, w porównaniu do lat ubiegłych, na wszystkich stanowiskach pomiarowych zanotowano zmniejszenie się wartości stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10. Wyraźny trend spadku stężeń widoczny jest od 2020 roku w aglomeracji białostockiej i od 2021 roku na stanowiskach pomiarowych w strefie podlaskiej. W aglomeracji białostockiej pomiary benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykonywane są najdłużej i tu przekroczenie poziomu docelowego wystąpiło w latach 2013-1015, 2017-2018 oraz w 2020 roku. W ostatnich trzech latach nie zanotowano przekroczeń. Na poprawę jakości powietrza w zakresie tego zanieczyszczenia, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi, miały wpływ działania na rzecz ochrony powietrza takie jak: wymiana indywidualnych źródeł ciepła, zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków oraz warunki meteorologiczne panujące w 2023 roku: m.in. ciepła zima oraz korzystne warunki przewietrzania.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura powietrza w dziesięcioleciu 2011-2020 wyniosła 8,2 ºC, a w 2023 r. wyniosła 9,3 ºC (GUS 2024). Średnie roczne prędkości wiatru wynoszą około 2,3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w dziesięcioleciu 2011 - 2020 wyniosła 645 mm, a w 2023 r. – 620 mm (GUS 2024). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi.

Przedstawiając system wymiany powietrza na badanym terenie, to większość obszaru to tereny z dominującym procesem przewietrzania. Takie dość korzystne warunki panują na terenach otwartych, pokrytych niską roślinnością. Charakteryzują je optymalne warunki

termiczne i wilgotnościowe, dobre przewietrzanie i nasłonecznienie. Tereny z udziałem regeneracji powietrza i przewietrzania to tereny pokryte częściowo drzewami i zaroślami. Miejsca pod zabudową to tereny utrudniające przewietrzanie. Znajdująca się zabudowa ogranicza poziomą wymianę powietrza. Im zabudowa jest bardziej zwarta, tym kluczowy proces klimatyczny w mieście – przewietrzanie – będzie bardziej utrudniony.

promieniowanie elektromagnetyczne

Teren opracowania znajduje się w zasięgu oddziaływania pól elektromagnetycznych od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, których to zapisów dotyczy projekt zmiany planu.

Z punktu widzenia ochrony środowiska odcinki napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV stanowią źródło promieniowania elektromagnetycznego. Pole elektromagnetyczne generowane przez napowietrzne linie energetyczne składa się z dwóch elementów. Pierwszy to pole elektryczne powstające w wyniku napięcia istniejącego pomiędzy liniami przemysłowymi, a ziemią. Drugim jest pole magnetyczne wytwarzane przez prąd płynący przewodami.

Negatywne oddziaływanie linii elektroenergetycznych dotyczy głównie ptaków i jest związane z: porażeniem prądem, kolizją z tymi liniami (i/lub ich słupami)oraz ograniczeniem dostępności obszarów wykorzystywanych przez ptaki, jako miejsca postoju bądź zimowiska. Innym rodzajem oddziaływania związanego z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi jest pojawienie się potencjalnych miejsc gniazdowania niektórych gatunków ptaków, które tworzą na słupach linii swoje gniazda. Z jednej strony można to uznać, że jest to oddziaływanie pozytywne, gdyż ptaki mogą znaleźć nowe, dogodne dla nich miejsce gniazdowania. Z drugiej jednak strony, ptaki gniazdujące na słupach linii elektroenergetycznych narażone są na oddziaływanie pola elektromagnetycznego.

Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, że zarówno pomiary wykonane w ramach stałej sieci monitoringowej, jak i te zrealizowane w ramach monitoringu badawczego, nie wykazały przekroczeń norm dopuszczalnych. W żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1. W przypadku pomiarów wykonanych w ramach stałej sieci monitoringowej, aż w 10 punktach otrzymano wartości powyżej dolnej granicy oznaczalności sondy pomiarowej. Najwyższą zarejestrowaną wartość, która wynosiła 1,7 V/m odnotowano na terenie miasta Białystok, przy ulicy Antoniuk Fabryczny 5/7. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego dla województwa podlaskiego z wykonanych badań w ramach stałej sieci monitoringowej oraz monitoringu badawczego z lat 2021-2023 wyniosła 0,57 V/m. Porównanie zestawionych danych z tego krótkiego okresu pozwala stwierdzić, że obserwuje się tendencje nieznacznie wzrostową wartości PEM w odniesieniu do lat ubiegłych, nie mniej jednak, poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie podlaskim jest nadal znikomy. W większości miejsc, w których stwierdzono wyniki powyżej dolnej czułości sondy pomiarowej w 2021 roku, w 2023 roku te wartości nieznacznie wzrosły. Wyjątek stanowią pomiary wykonane na rogu ulic M. Skłodowskiej-Curie i Z. Krasińskiego w Białymstoku, gdzie w 2021 roku natężenie pola elektromagnetycznego wynosiło 1,4 V/m, a w roku 2023 sklasyfikowano jako wynik poniżej granicy oznaczalności (GIOŚ 2024).

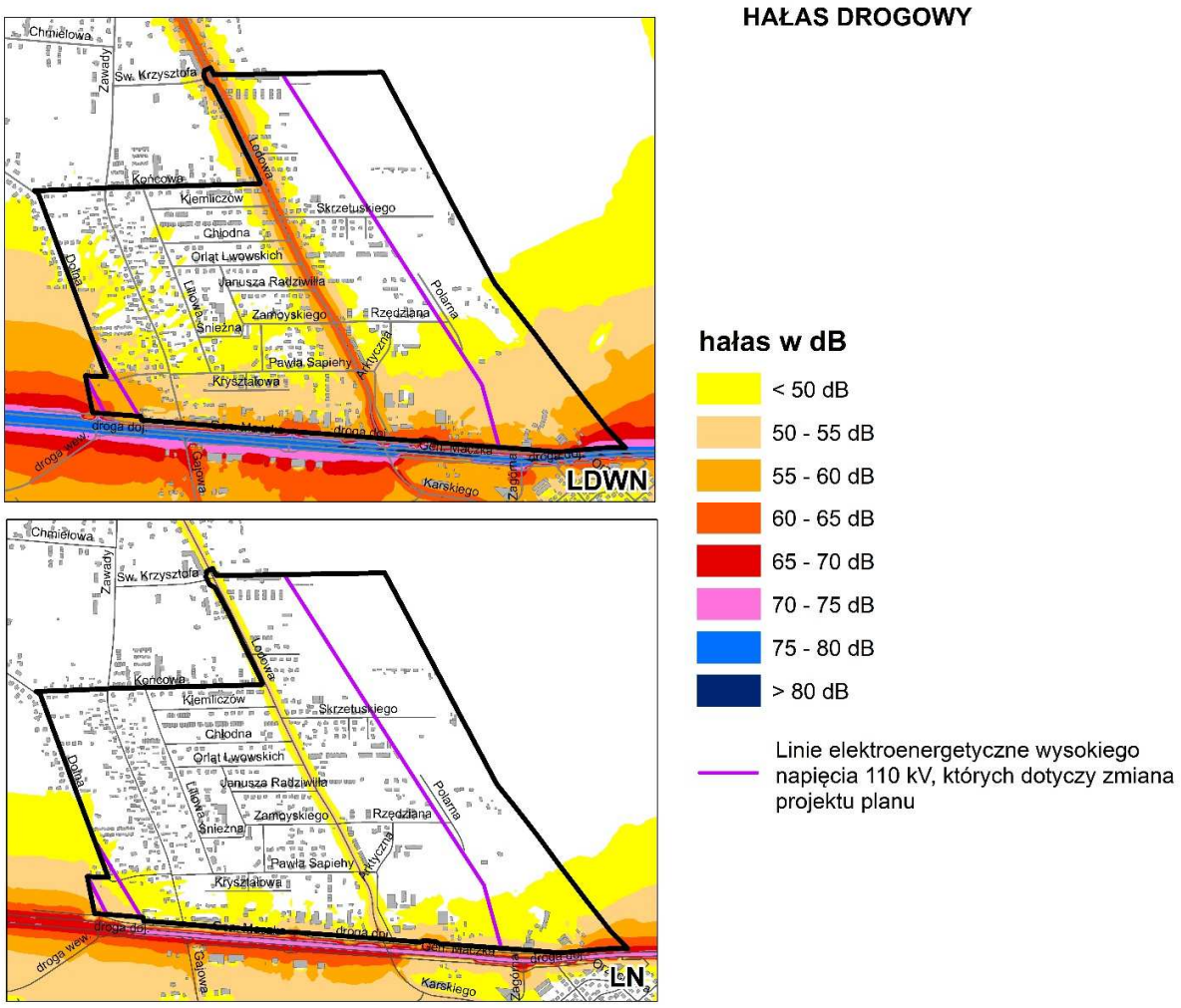
Niezależnie od działalności monitoringowej prowadzona jest działalność kontrolna w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2023 roku Wydział Inspekcji wykonał 14 terenowych pomiarów kontrolnych, w których ponadnormatywnych wartości nie stwierdzono.

W Białymstoku przeprowadzono kontrole interwencyjne trzech stacji bazowych telefonii komórkowej tj. stacji bazowej P4 Sp. z o.o., stacji bazowej Orange Polska S.A.; stacji bazowej Towerlink Poland Sp. z o.o., znajdujących się na dachu budynku przy ul. Antoniukowskiej 11. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń (GIOŚ 2024).

klimat akustyczny

Źródłem liniowym hałasu w opracowywanej zmianie planu, wg *Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok* (2022 r.), jest częściowo ulica Gen. Maczka. Jest to jedna z ulic o największym udziale w natężeniu ruchu pojazdów ciężkich. Południowe oraz południowo-zachodnie fragmenty terenu pod przebiegającą linią elektroenergetyczną są pod wpływem oddziaływania tejże ulicy. Najwyższy występujący poziom hałasu sięga do poziomu 65 dB (w porze dziennej). W porze nocnej hałas od ul. Gen. Maczka zmniejsza się. Ze względu na brak wrażliwej na hałas w tych rejonach zabudowy, nie występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Projektu zmiany planu nie znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu przemysłowego oraz kolejowego.

Rysunek 4 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w granicach obowiązującego mpzp, który to objęty jest zmianą planu

Źródło: Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.

dziedzictwo kulturowe oraz zabytki

W obszarze pod liniami elektroenergetycznymi oraz w ich najbliższym otoczeniu nie występują zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków oraz zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, a także obiekty będące dobrami kultury współczesnej.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany planu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany planu na terenie tym nadal obowiązywałyby ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku przyjęty uchwałą Nr LVII/675/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 maja 2006 r. Nadal nie istniałyby ustalenia dotyczące istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, umożliwiające ich budowę, przebudowę lub rozbiórkę w dotychczasowych pasach ochronnych. Nadal niemożliwa byłaby ich przebudowa, zmiana lokalizacji lub demontażu np. poprzez skablowanie istniejącej napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV, co nie pozwoliłoby na zagospodarowanie większej części terenu pod zabudowę, lepsze wykorzystanie potencjału inwestycyjnego tego obszaru.

W projekcie zmiany planu rysunek nie ulega zmianie, przeznaczenie oraz zasady kształtowania i zagospodarowania terenu pozostaną bez zmian. W przypadku niezrealizowania ustaleń projektu zmiany planu nie wystąpią istotne zmiany stanu środowiska. Tereny objęte zmianą planu pozostaną w dotychczasowym przeznaczeniu, a ewentualne zmiany w środowisku wynikałyby z ustaleń planistycznych obowiązującego na tym obszarze mpzp.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 3,7 km od projektu planu w kierunku północnym: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 5). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie zmiany planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie (najbliżej granicy planu – Rezerwat Antoniuk, odległ. ok. 700 m na wschód) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Projekt zmiany planu dotyczy jedynie korekty ustaleń dotyczących istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, poprzez umożliwienie ich budowy, przebudowy lub rozbiórki.

Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

„Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia: (...)

2) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1 (napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowanym nie mniejszym niż 110 kV inne niż wymienione w §2 ust. 1 pkt 6) *(…).*

Zatem teren projektu zmiany planu znajduje się na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Jego istniejący stan środowiska został przedstawiony w rozdziale 5.

Obszary przeznaczone pod istniejące linie elektroenergetyczne wraz z pasem ochronnym i najbliższym sąsiedztwem częściowo znajdują się w obszarze podstawowego oraz wspomagającego systemu przyrodniczego wyznaczonym w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku.* Na niewielkim fragmencie znajduje się łącznik sys-

temu przyrodniczego. Częściowo tworzą one powiązania przyrodnicze z sąsiadującym po stronie wschodniej gruntem leśnym Lasem Antoniuk oraz fragmentami sąsiadujących oraz częściowo zachodzących w obszar opracowania dolin rzecznych.

Las Antoniuk znajdujący się dalej za wschodnią granicą obowiązującego planu jest jednym z większych na terenie miasta Białegostoku naturalnym kompleksem zielonym. Od północy jego granice stanowi dolina Supraśli. Pod względem rzeźby oraz walorów przyrodniczych jest on bardzo zróżnicowany. Siedliska są bardzo zróżnicowane: na terenie lasu występują wydmy, pagórki kemowe, źródliska, a w drzewostanie można spotkać stare buki. Drzewostany są tu starsze i częściej zbliżone do naturalnych w porównaniu do sąsiadującego z nim Lasu Pietrasze. Z tych względów znaczna część lasu objęta jest ochroną rezerwatową. Las Antoniuk i Pietrasze wraz z przylegającą od północy strefą krawędziową doliny Supraśli pełnią znaczną rolę w ochronie ujęć wody pitnej dla Białegostoku. Z tego m.in. względu proponuje się utworzenie na tym obszarze Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego, który miał wzmacniać i utrwalać tę funkcję terenu.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar pod liniami elektroenergetycznymi oraz w ich najbliższym sąsiedztwie nie jest objęty ochroną. Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 3,7 km od projektu planu w kierunku północnym: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 5). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie zmiany planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie (najbliżej granicy planu – Rezerwat Antoniuk, odległ. ok. 700 m na wschód) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

W obecnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie ma możliwości przebudowy, zmiany lokalizacji lub demontażu istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV. Zmiana planu umożliwi zagospodarowanie terenu w sposób optymalny, poprzez np. rozbiórkę istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV i jej skablowanie, co może zmienić i wpłynąć pozytywnie na walory architektoniczne i krajobrazowe gminy, ograniczy wizualną ingerencję w walory krajobrazowe oraz poprawi bezpieczeństwo eksploatacji.

Przy realizacji inwestycji zaleca się oszczędne korzystanie z terenu w sposób zapewniający ochronę środowiska gruntowo-wodnego. W maksymalny sposób omijać tereny leśne (w przypadku ewentualnej wycinki ograniczyć ją do niezbędnego minimum). Wycinkę drzew i krzewów należy zrealizować tylko tam, gdzie jest to konieczne. Chociaż zgodnie z przepisami w zasięgu istniejącej napowietrznej linii 110 i jej sąsiedztwie nie powinny się znajdować wysokie drzewa. Ograniczenia w wyznaczonych strefach ochronnych od napowietrznej linii 110 kV polegają na zakazie lokalizacji zabudowy stałej oraz zadrzewień w celu prawidłowego prowadzenia prac eksploatacyjnych. Po zakończeniu prac budowlanych teren powinien być przywrócony do stanu powierzchni biologicznie czynnej.

Przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia takiego jak napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowanym nie mniejszym niż 110 kV zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Są to zatem inwestycje, które mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Należy wziąć pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Na poziomie zmiany planu brak jest podstaw merytorycznych do prognozowania potencjalnych znacząco negatywnych oddziaływań.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY PLANU

W trakcie opracowywania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku wzięto pod uwagę plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym, a także takie programy jak: *Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej*, *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok*, *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030).* Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. Rolą polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodziami oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.

Użytkowanie zasobów przyrodniczych to prawo obywateli, a jednocześnie obowiązek władz publicznych, polegający na tym, aby zapewnić trwały dostęp do tychże zasobów przyszłym pokoleniom. Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należy zrównoważone, oszczędne i racjonalne gospodarowanie jego zasobami naturalnymi. Podejmowanie wysiłków na rzecz zapewnienia dostępu do tych zasobów następnym pokoleniom jest szczególnie istotne w świetle postępującej urbanizacji, która, tworząc bodźce dla rozwoju gospodarczego, będzie zwiększała presje na zasoby pożywienia, wody i energii.

W najbliższych latach skutki zmian klimatu w Polsce mogą stać się coraz bardziej odczuwalne. Efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Jednym z głównych wyzwań dla zrównoważonego rozwoju w Polsce jest więc dostosowanie się do zmian klimatu poprzez poprawę odporności poszczególnych sektorów gospodarki. Obok działań adaptacyjnych Polska kontynuować powinna

podejmowanie wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu i zmniejszenia koncentracji dwutlenku węgla w powietrzu. Zwrot w kierunku zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych będzie wymagał energicznych i skoordynowanych działań w różnych sektorach gospodarki, a prowadzona polityka klimatyczna będzie w dalszym ciągu stymulować korzystanie z czystych technologii.

Istotą prowadzenia *Krajowej Polityki Miejskiej 2030* jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. W dokumencie tym jednymi z celów są:
- Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni.
- Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi).

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpisuje się w cele ochrony środowiska zawarte w *„Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”*. Głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Jednym z kierunków działań jest tu dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, np. poprzez projektowanie sieci przesyłowych, w tym m.in. podziemnych z uwzględnieniem ekstremalnych sytuacji pogodowych, w celu ograniczenia ryzyka m.in. zniszczeń w przypadku silnego wiatru. W polskim systemie elektroenergetycznym dominują sieci napowietrzne, które w przeciwieństwie do sieci kablowych są silnie narażone na awarie spowodowane silnymi wiatrami i nadmiernym oblodzeniem. Występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych typu huragany, intensywne burze itp. może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczaniu energii elektrycznej do odbiorców. Najważniejsze zjawiska wpływające na ryzyko zniszczeń sieci przesyłowych i dystrybucyjnych to występowanie burz, w tym burz śnieżnych, szadź katastrofalna i silny wiatr. W związku z częstym ścieraniem się różnych mas powietrza nad Polską występować mogą awarie, będące wynikiem występowania porywistych wiatrów oraz dni z temperaturą +/- 0o C, ze względu na obladzanie się przewodów.

Założenia projektu zmiany planu uwzględniają także działania w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030.* Szczególnie wrażliwy na zagrożenia termiczne jest sektor energetyczny, dlatego miasto chce w ramach realizacji tego celu dokonać inwentaryzacji terytorialnej zagrożeń klimatycznych dla tego systemu. Działanie obejmuje opracowanie planu i częstotliwości przeglądów m.in. sieci energetycznych (głównie napowietrznych). Identyfikacja obszarów na terenie miasta gdzie zachodzi ryzyko uszkodzenia sieci przez ekstremalne zdarzenia klimatyczne: temperatury, wiatr, burze, nadmierne opady. W tym działaniu uwzględniono również opracowanie planu działań i reagowania w przypadku wzrostu zagrożenia sieci (np. nadmierna bliskość drzew). Nie przewiduje się, by zamierzenia projektu zmiany planu miejscowego wpłynęły negatywnie na zmianę klimatu.

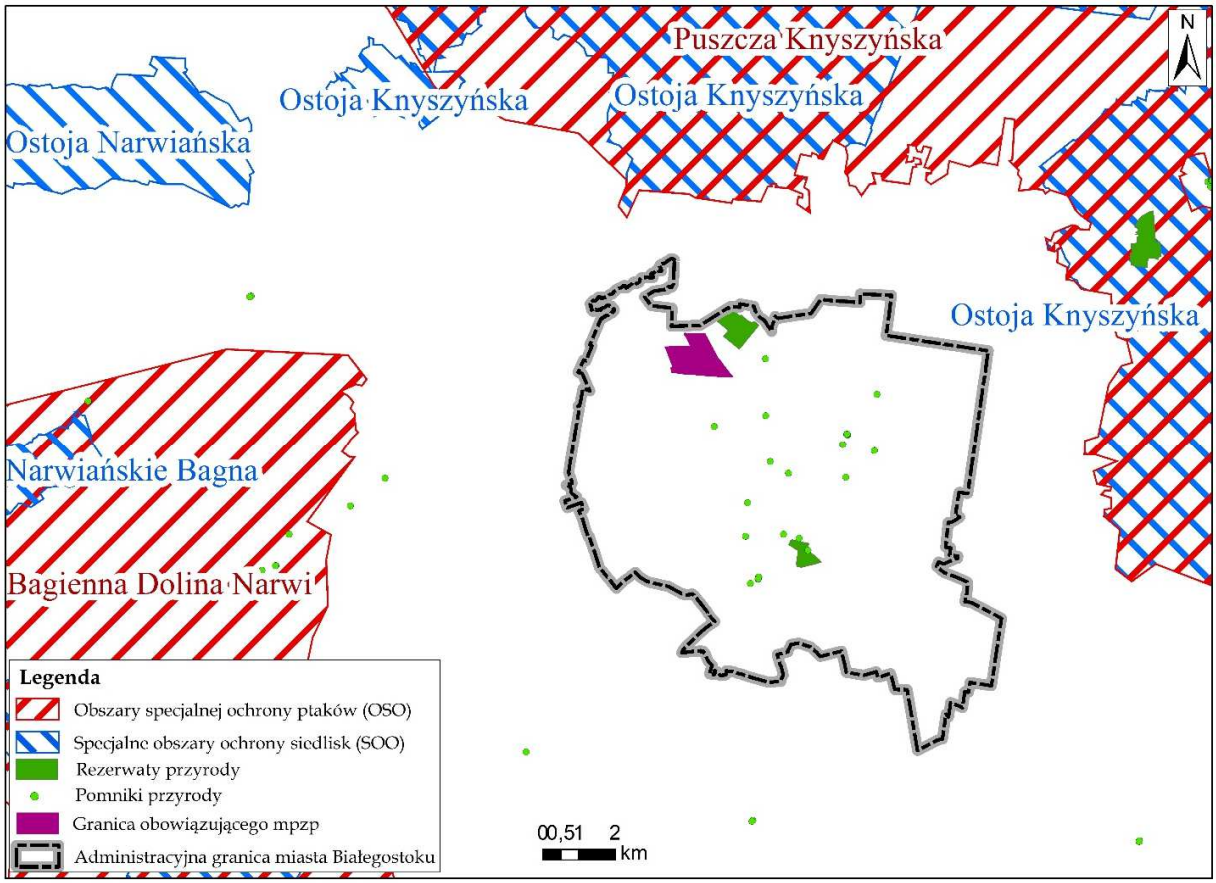
Poza tym ustalenia projektu zmiany planu:

- nie naruszają zasad ochrony powietrza określonych w *Programie ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej,*
- nie wpływają na pogorszenie warunków akustycznych wyznaczonych w *Strategicznej mapie hałasu miasta Białystok z 2022 r.* realizowanych poprzez *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* z 2024 r.,
- nie wpływają na zmniejszenie się zasobów wodnych, pogorszenie jakości wód, czy też możliwość wystąpienia powodzi, nie ingerują w osiągnięcie celów wyznaczonych m.in. w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.*

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU ZMIANY PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanej zmiany planu) obszarów Natura 2000 (rys. 5) - Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu zmiany planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łęgowych, torfowiskowych i źródliskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Projekt zmiany planu nie wpłynie ponadto na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będącymi głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej będącej obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie jako zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

Rysunek 5 Lokalizacja obowiązującego mpzp, którego dotyczy zmiana planu, względem najbliższych form ochrony przyrody

Przebiegające przez obszar opracowania napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV powodują powstawanie w swoim otoczeniu pól elektromagnetycznych. Potencjalnie mogą być uciążliwe dla ludzi przebywających w budynkach lub obserwatorów pieszych, zlokalizowanych w ich otoczeniu, w odległości mniejszej niż ok. 20 m. Napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 kV mogą być również źródłem hałasu w środowisku (tzw. ulotu). Nie jest wykluczone, że w bardzo niesprzyjających warunkach akustycznych – przy bardzo dużej wilgotności powietrza (deszcz, mgła, mokry śnieg) – może być słyszalny charakterystyczny szum (związany z tzw. ulotem elektrycznym) ale tylko bezpośrednio pod trasą takiej linii. Linie elektroenergetyczne mogą wpływać na różne grupy organizmów żywych, szczególnie zaś na ptaki, rozpięte pomiędzy słupami druty mogą stanowić poważne zagrożenie dla wielu gatunków, mogą w wieloraki sposób wpływać na populacje ptaków. Wiele ptaków podczas wędrówek nie dostrzega linii i ginie lub odnosi ciężkie obrażenia na skutek kolizji z przewodami, ale także konstrukcjami nośnymi – słupami. Do innych negatywnych oddziaływań napowietrznych linii elektroenergetycznych na środowisko przyrodnicze należy pogorszenie wizualnych walorów krajobrazowych danego terenu. Istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV powodują pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów. Ustalone szerokości pasów strefy ochronnej wprowadzają pewne ograniczenia w przypadku zabudowy związanej ze stałym przebywaniem ludzi oraz zadrzewień, które to są niezbędne do prawidłowego prowadzenia prac eksploatacyjnych.

Zmiana przedmiotowego miejscowego planu polegająca na umożliwieniu budowy, przebudowy lub rozbiórki istniejącej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV, poprzez np. skablowanie istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV poprawi atrakcyjność krajobrazową tego obszaru, nastąpi korzystna zmiana dla krajobrazu lokalnego.

Budowa podziemnej linii elektroenergetycznej 110 kV skutkować będzie powstaniem lokalnych, czasowych przekształceń powierzchni ziemi, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także wprowadzenia nowych elementów sieci. Umieszczenie ich pod powierzchnią terenu powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, wynikające z konieczności dogęszczenia gruntów, co spowodować może zmniejszenie przepuszczalności i natlenienia podłoża, co z kolei będzie miało znaczenie na utrzymania optymalnych warunków wzrostu dla roślinności w otoczeniu sieci, a zwłaszcza drzew. W czasie funkcjonowania przyłącza kabel pod napięciem będzie stanowił w środowisku glebowym źródło ciepła, rozchodzącego się na odległość zależną od rodzaju (składu, uwodnienia) otaczającego przewód substratu glebowego. Można się spodziewać w bliskiej odległości kabla ograniczenia życia organizmów glebowych (przede wszystkim glebowej mikroflory). Jest to jednak sytuacja nieunikniona i o niewielkim znaczeniu w skali całego środowiska glebowego w gruntach przecinanych przez linie wysokiego napięcia. Przewód ułożony na pewnej głębokości nie będzie powodować pogorszenia warunków rozwoju zbiorowisk roślinności niskiej na powierzchni gruntu.

Prace związane z przebudową linii nie doprowadzą do zmian ogólnego ukształtowania powierzchni ziemi, a zniszczenia pokrywy glebowej i roślinnej będą miejscowe. Będą one wynikały z przekształceń terenu w trakcie prowadzenia prac budowlanych. W zasięgu powierzchni przeznaczonej pod skablowanie linii nastąpi eliminacja powierzchni biologicznie czynnej, która to po ułożeniu i zasypaniu kabli podziemnej linii 110 kV ulegnie spontanicznemu odtworzeniu. Mimo częściowej utraty istniejących terenów aktywnie biologicznych nie prognozuje się istotnych negatywnych strat dla bioróżnorodności, gdyż przedmiotowe ustalenia planu dotyczą niewielkich fragmentów przestrzeni, oraz obecnego ograniczenia zieleni wysokiej w obrębie strefy ochronnej od linii 110 kV, wynikających z prawidłowego prowadzenia prac eksploatacyjnych. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje utraty istotnych siedlisk zwierząt oraz nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na zwierzęta.

Prace budowlane będą ponadto źródłem niewielkich i okresowych emisji zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu (powodowanych przez pracujące maszyny budowlane). W niewielkim stopniu można się obawiać zanieczyszczenia podłoża w czasie pracy sprzętu budowlanego, szczególnie substancjami ropopochodnymi (paliwa, oleje, smary). Ciężki sprzęt budowlany (koparki, spychacze, dźwigi) mogą wywoływać drgania podłoża w strefie prowadzonych prac. Oddziaływania te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny.

Linie kablowe 110 kV, które ułożone są na pewnej głębokości poniżej poziomu terenu, ze względu na budowę kabla i głębokość ułożenia w ziemi wytwarzają pole elektromagnetyczne, które występuje jedynie w bezpośredniej bliskości samego kabla i nie wydostaje się poza granice powierzchni terenu. Nie ma więc szkodliwego oddziaływania pola elektromagnetycznego od linii kablowej 110 kV ułożonej w ziemi. Pracująca, podziemna linia wysokiego napięcia nie wywołuje zatem żadnych emisji wpływających na jakość powietrza, gruntu i wód podziemnych. Nie wywołuje żadnych emisji odczuwalnych ponad powierzchnią podłoża. W środowisku glebowym jest jedynie źródłem promieniowania cieplnego. Nie będzie również miała znaczącego wpływu na klimat lokalny.

Wprowadzona zmiana do przyjętego miejscowego planu nie będzie miała większego wpływu na pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego takie jak: woda, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Omawiana zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. W chwili obecnej niemożliwe jest bardziej szczegółowe określenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. Wymaga to szerszego rozpatrzenia podczas poddania inwestycji ocenie oddziaływania na środowisko, przy wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń.

10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Realizacja projektu zmiany planu nie będzie miała znaczącego oddziaływania na środowisko, a zwłaszcza na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (co wykazano we wcześniejszych rozdziałach dokumentu).

Zabiegi ograniczające lub minimalizujące negatywne oddziaływania na elementy środowiska zostały określone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku poprzez ochronę lokalnych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ochronę wód powierzchniowych i gruntowych, ochronę przed hałasem i polami elektromagnetycznymi, ochronę klimatu i powietrza, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami. Wprowadzone w nim rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi zostały dostosowane do planowanej funkcji oraz sąsiedztwa omawianego terenu. Zapewnienie określonych standardów środowiska zostało ustalone tak by zapewnić rozwój społeczno-gospodarczy przy poszanowaniu otaczających komponentów środowiska, w tym zdrowia i życia ludzi. Względem powyższego nie przedstawia się kompensacji przyrodniczej.

Projekt zmiany planu miejscowego zachowuje przeznaczenie terenu oraz koryguje ustalenia dotyczące potencjalnego sposobu zagospodarowania i korzystania z terenu. Wyważony został interes publiczny i interesy prywatne. Projekt zmiany planu wpisuje się w określone zagospodarowanie i istniejący ład przestrzenny na tym obszarze, jednocześnie zachowując zasady zrównoważonego rozwoju oraz efektywne gospodarowanie przestrzenią. Może też zmienić i wpłynąć pozytywnie na walory architektoniczne i krajobrazowe gminy, w przypadku zmiany napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na linię kablową. Wprowadzona zmiana będzie miała pozytywny wpływ na ekonomiczne walory przestrzeni i ochronę środowiska, a także potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej. Wprowadzenie takiej zmiany jest korzystne ze względu na możliwość modernizacji i poprawy parametrów technicznych infrastruktury elektroenergetycznej, a także w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania linii na otoczenie, w tym ograniczenia wizualnej ingerencji w walory krajobrazowe oraz poprawy bezpieczeństwa eksploatacji.

Zmianę planu miejscowego sporządzono w celu dostosowania ustaleń obecnie obowiązującego planu do bieżących potrzeb wnioskodawcy. Działania takie nie oddziałują negatywnie na interes publiczny i nie zwiększają oddziaływania na środowisko.

Skablowanie linii elektroenergetycznej 110 spowoduje, że będą mniejsze ograniczenia w zagospodarowaniu terenów niż są obecnie. Przy napowietrznych liniach 110 kV wymagane jest zachowanie większych wolnych przestrzeni pod daną siecią oraz w jej strefie ochronnej, niż ma to miejsce przy skablowanej sieci, dla której projekt zmiany planu dopuszcza lokalizację zabudowy, w odległości nie mniejszej niż 2,5 m (obustronnie od osi linii) w przypadku kablowej linii elektroenergetycznej 110 kV, przy czym minimalna odległość zabudowy od skrajnego kabla linii nie powinna być mniejsza niż 2 m. Pozwala to na lepsze zagospodarowanie terenu. Dodatkowo dochodzą tu jeszcze widoki krajobrazowe. Linie kablowe pozwalają na zachowanie estetyki krajobrazu i likwidację wizualnych przeszkód. Podziemne prowadzenie chroni przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych i zapobiega skutkom ewentualnych awarii, co zwiększa bezpieczeństwo sieci.

Podziemne linie energetyczne 110 kV mają znacznie mniejszy wpływ na środowisko niż linie napowietrzne, ponieważ nie niszczą krajobrazu, nie wytwarzają hałasu ani zakłóceń radioelektrycznych, a pola elektromagnetyczne są bardziej zlokalizowane, bardziej skupione i mniej rozległe w porównaniu do linii napowietrznych, co zmniejsza ich oddziaływanie na środowisko i organizmy żywe.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU ZMIANY PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanej zmiany planu) obszarów Natura 2000 (rys. 5) - Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu zmiany planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie zmiany planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia i życia ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów zmiany planu. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami zmiany planu, a jedynie przedstawia

prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu zmiany planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku opracowywano równolegle z projektem zmiany planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym projektu zmiany planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania projektowe. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy", czyli rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji projektu zmiany planu spowoduje, że na terenie tym nadal obowiązywałyby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku.

W przypadku braku projektu zmiany planu nie nastąpiłaby korekta ustaleń dotyczących istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, poprzez umożliwienie ich budowy, przebudowy, czyli np. skablowanie istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV. Zachowany zostałby dotychczasowy charakter krajobrazu.

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku wykonano na podstawie art. 27b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 2 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych dokumentu planistycznego.

Do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano postępowanie uproszczone, o którym mowa w art. 27b ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.). Zgodnie z tym artykułem do sporządzenia i uchwalenia zmiany planu miejscowego dopuszcza się zastosowanie postępowania uproszczonego, jeżeli zmiana planu miejscowego dotyczy wyłącznie zmiany przeznaczenia terenu niepowodującej zmiany obowiązującego zakazu zabudowy lub ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu określonych na podstawie przepisów odrębnych oraz umożliwiającej realizacje inwestycji niepowodującej:

- zwiększenia oddziaływania na środowisko,
- zwiększenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, oraz
- wprowadzenia ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenów sąsiednich.

Jednocześnie nie zachodzą przesłanki określone w art. 27b ust. 2 pkt 1-8 i ust. 3. Wprowadzenie dopuszczenia możliwości przebudowy, zmiany lokalizacji lub demontażu linii elektroenergetycznej 110 kV nie powoduje zmiany przeznaczenia terenów objętych planem i nie skutkuje lokalizacją nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W ramach

tego zamierzenia inwestycyjnego może nastąpić jedynie modernizacja istniejącej infrastruktury liniowej, przy jednoczesnym ograniczeniu jej wpływu na przestrzeń i użytkowanie sąsiednich działek.

Natomiast zgodnie z art. 27b lit. j ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, postępowanie uproszczone w zakresie zmiany planu miejscowego może być stosowane w przypadku zmiany przebiegu sieci uzbrojenia terenu w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, która nie powoduje zwiększenia związanych z nimi ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu. W odniesieniu do planowanej przebudowy linii elektroenergetycznej 110 kV z napowietrznej na kablową, przesłanki te są spełnione. Inwestycja obejmuje modernizację istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej przy zachowaniu dotychczasowych punktów początkowych i końcowych oraz parametrów technicznych, w tym napięcia znamionowego 110 kV. Zmiana technologii z linii napowietrznej na kablową nie zwiększa oddziaływania inwestycji na środowisko ani nie wprowadza nowych ograniczeń w zagospodarowaniu terenu. Przeciwnie – linia kablowa pozytywnie wpływa na otoczenie, zmniejszając ingerencję w krajobraz, ograniczając emisję pól elektromagnetycznych oraz eliminując potencjalne kolizje przestrzenne związane z przebiegiem trasy linii napowietrznej. Planowana przebudowa ma na celu jedynie zmianę technologii wykonania odcinka sieci. Inwestycja nie powoduje zwiększenia mocy przesyłowej ani rozbudowy infrastruktury, a tym samym nie wprowadza nowych ograniczeń w zabudowie i użytkowaniu terenów przyległych.

Na obszarze wskazanym do zmiany planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku przyjęty uchwałą Nr LVII/675/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 maja 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2006 r. poz. 1660), zmieniony uchwałą Nr XXVII/309/08 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 21 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2008 r. poz. 1180). Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje cały obszar w granicach wyżej wymienionej uchwały z uwagi na trzy linie elektroenergetyczne występujące na tym terenie.

Potrzeba sporządzenia zmiany planu wynika ze złożonego wniosku o wprowadzenie niewielkiej korekty w zakresie ustaleń obowiązującego planu. Wnioskodawca zwrócił się o weryfikację ustaleń dotyczących możliwości przebudowy istniejących linii elektroenergetycznych 110 kV.

Zmiana przedmiotowego planu miejscowego, z zastosowaniem postępowania uproszczonego będzie dotyczyć jedynie korekty ustaleń dotyczących istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, poprzez umożliwienie ich budowy, przebudowy i rozbiórki w dotychczasowych pasach ochronnych i dopuszczenie możliwości budowy linii kablowych na terenach z nimi sąsiadującymi. Ustalenia planu obecnie nie przewidują możliwości ich przebudowy, zmiany przebiegu lub demontażu, a zmiana planu umożliwi zagospodarowanie terenu w sposób optymalny, poprzez np. skablowanie istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV i umożliwienie zagospodarowania większej części terenu, niż obecnie, pod zabudowę. Celem zmiany jest więc jak najlepsze wykorzystanie potencjału inwestycyjnego tego obszaru. Przeznaczenie tego terenu oraz zasady kształtowania i zagospodarowania terenu pozostaną bez zmian.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę dokumenty o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz pozostałe dane wynikające z monitoringu środowiskowego, zwłaszcza dotyczące jakości wód i powietrza.

Według ekofizjografii (mapa: Przydatność terenu do funkcji użytkowych) znaczna część obszaru pod przebiegającymi liniami 110 kV oraz w jej sąsiedztwie objętych zmianą ma średnio

korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Dobre warunki fizjograficzne do zabudowy znajdują się w południowej części przebiegającej linii 110 kV na wschodzie. Fragmenty linii położone na południowym zachodzie, w sąsiedztwie doliny rzecznej znajdują się głównie w obszarze z poziomem wody gruntowej 1-2 m p.p.t., oraz częściowo 2-4 m p.p.t. Najdłuższy fragment linii 110 kV objęty zmianą we wschodniej części podzielony jest na obszary z różnymi poziomami wody gruntowej, ze zwiększającą się od północy głębokością od 1-2 m p.p.t, przez 2-4 m p.p.t, 4-6 m p.p.t, do głębokości 6-10 m p.p.t., w części południowej. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Na niewielkim fragmencie na południu widoczny jest obszar okresowo podmokły z przebiegającą doliną. Dla znajdujących się w pobliżu przebiegających linii energetycznych drobnopowierzchniowych terenów leśnych oraz terenów z zaawansowaną sukcesja leśną proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej. Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Przebiegające linie elektroenergetyczne 110 kV, których dotyczy zmiana w obowiązującym mpzp znajdują się poza terenem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 218) – „Pradoliny rzeki Supraśl". W większości znajdują się natomiast w projektowanej granicy obszaru ochronnego GZWP nr 218.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku" obszar obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy zmiana oznaczony został jako: MN – tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności, AG – tereny aktywności gospodarczej, ZP – tereny zieleni urządzonej, ZL – tereny lasów. Takie kategorie terenów jak: tereny zieleni urządzonej, tereny lasów położone są na obszarze podstawowego systemu przyrodniczego. Podstawowy system przyrodniczy tworzą obszary o najwyższych walorach przyrodniczych, mające znaczenie dla funkcjonowania całego miasta lub regionu, pełniące nadrzędne funkcje przyrodnicze (głównie klimatyczną, hydrologiczną i biologiczną) oraz podporządkowane im funkcje poza przyrodnicze (estetyczną, rekreacyjno-wypoczynkową). W sąsiedztwie terenów zieleni naturalnej i lasów wyznaczono wspomagający system przyrodniczy, który to pełni funkcję uzupełniającą i wspomagającą obszar systemu przyrodniczego podstawowego. Wspomagający system przyrodniczy tworzą obszary, na których funkcje przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze, w tym mieszkaniowa, usługowa i aktywności gospodarczej, są równoważne. Stanowią uzupełnienie podstawowego systemu przyrodniczego, przenikające w obszary zurbanizowane. Na terenach MN wyznaczono łącznik systemu przyrodniczego, czyli teren umożliwiający zachowanie ciągłości funkcjonalno-przestrzennej pomiędzy elementami obszarowymi systemu podstawowego i wspomagającego, pełniący funkcje drogi zasilania, a także zwiększający oddziaływanie systemu przyrodniczego na tereny zurbanizowane. Prawie cały teren obowiązującego planu znajduje się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 218, a tylko niewielki fragment na północnym-zachodzie na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych -Pradolina Supraśli nr 218. Część południowa wzdłuż ulicy Gen. Stanisława Maczka znajduje się w obrębie korytarza ulic.

Przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia takiego jak napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowanym nie mniejszym niż 110 kV zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Są to zatem inwestycje, które mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Należy wziąć pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska. Na poziomie zmiany planu brak jest podstaw merytorycznych do prognozowania potencjalnych znacząco negatywnych oddziaływań.

Budowa podziemnej linii elektroenergetycznej 110 kV skutkować będzie powstaniem lokalnych, czasowych przekształceń powierzchni ziemi, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także wprowadzenia nowych elementów sieci. Prace związane z przebudową linii nie doprowadzą do zmian ogólnego ukształtowania powierzchni ziemi, a zniszczenia pokrywy glebowej i roślinnej będą miejscowe. Będą one wynikały z przekształceń terenu w trakcie prowadzenia prac budowlanych. W zasięgu powierzchni przeznaczonej pod skablowanie linii nastąpi eliminacja powierzchni biologicznie czynnej, która to po ułożeniu i zasypaniu kabli podziemnej linii 110 kV ulegnie spontanicznemu odtworzeniu. Mimo częściowej utraty istniejących terenów aktywnie biologicznych nie prognozuje się istotnych negatywnych strat dla bioróżnorodności, gdyż przedmiotowe ustalenia planu dotyczą niewielkich fragmentów przestrzeni, oraz obecnego ograniczenia zieleni wysokiej w obrębie strefy ochronnej od linii 110 kV, wynikających z prawidłowego prowadzenia prac eksploatacyjnych. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje utraty istotnych siedlisk zwierząt oraz nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na zwierzęta. Wprowadzona zmiana do przyjętego miejscowego planu nie będzie miała większego wpływu na pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego takie jak: woda, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Omawiana zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. W chwili obecnej niemożliwe jest bardziej szczegółowe określenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. Wymaga to szerszego rozpatrzenia podczas poddania inwestycji ocenie oddziaływania na środowisko, przy wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń.

Projekt zmiany planu miejscowego zachowuje przeznaczenie terenu oraz koryguje ustalenia dotyczące potencjalnego sposobu zagospodarowania i korzystania z terenu. Wyważony został interes publiczny i interesy prywatne. Projekt zmiany planu wpisuje się w określone zagospodarowanie i istniejący ład przestrzenny na tym obszarze, jednocześnie zachowując zasady zrównoważonego rozwoju oraz efektywne gospodarowanie przestrzenią. Może też zmienić i wpłynąć pozytywnie na walory architektoniczne i krajobrazowe gminy, w przypadku zmiany napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na linię kablową. Wprowadzona zmiana będzie miała pozytywny wpływ na ekonomiczne walory przestrzeni i ochronę środowiska, a także potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej. Wprowadzenie takiej zmiany jest korzystne ze względu na możliwość modernizacji i poprawy parametrów technicznych infrastruktury elektroenergetycznej, a także w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania linii na otoczenie, w tym ograniczenia wizualnej ingerencji w walory krajobrazowe oraz poprawy bezpieczeństwa eksploatacji.

Zmianę planu miejscowego sporządzono w celu dostosowania ustaleń obecnie obowiązującego planu do bieżących potrzeb wnioskodawcy. Działania takie nie oddziałują negatywnie na interes publiczny i nie zwiększają oddziaływania na środowisko.

Wariant „zerowy", czyli rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji projektu zmiany planu spowoduje, że na terenie tym nadal obowiązywałyby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku. W przypadku braku projektu zmiany planu nie nastąpiłaby korekta ustaleń dotyczących istniejących linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, poprzez umożliwienie ich budowy, przebudowy, czyli np. skablowanie istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV. Zachowany zostałby dotychczasowy charakter krajobrazu.

Monitoring skutków realizacji ustaleń zmiany planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia

27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórek obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia projektu zmiany planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską i Ostoję Knyszyńską, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2025 r., poz. 567);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r., poz. 733);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja w 03.2024 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. w 03.2024 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. w 03.2024 r., Bagienna Dolina Narwi (PLB200001) – aktual. w 03.2024 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. w 03.2024 r.;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2022 - obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2023 r. (M.P. 2023 r. poz. 503) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego PGW Wody Polskie, 2015 r. (aktual. w 2020 r.);

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911) wraz z jego aktualizacją przyjętą rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 r.;
- Krajowa Polityka Miejska 2030 - przyjęta uchwałą Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.;
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2024 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku GIOŚ, Białystok, czerwiec 2024 r.;
- Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą – uchwała Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, marzec 2023 r. (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego – uchwała Nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Białystok 2022 r. – uchwała Nr LIV/767/22 Rady Miasta Białystok z dnia 23 maja 2022 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 2777) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 3270);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 - uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r.;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;

- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- „Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok", Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku", Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku - uchwała Nr XII/165/19 Rady Miasta Białystok z dnia 18 czerwca 2019 r. zmieniona uchwałą Nr LXXVII/1079/23 z dnia 18 grudnia 2023 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2024, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, www.stat.gov.pl, lipiec 2024 r.;
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Białystok 2000 r.;
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca: projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku, Mioduszewski P., Kwiatkowski M., Białystok MPU 2006 r.;
- Projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku;
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;
- własne obserwacje w terenie;
- https://natura2000.gdos.gov.pl;
- https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy;
- https://klimada2.ios.gov.pl;
- https://www.gov.pl/web/gios;
- https://isok.gov.pl/hydroportal.html;
- https://wody.gov.pl;
- https://bts.socware.pl;
- https://gisbialystok.pl.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Przydatność terenu do funkcji użytkowych.....7
Rysunek 2 Położenie projektu zmiany mpzp na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku 12
Rysunek 3 Położenie obowiązującego mpzp którego dotyczy zmiana planu na tle zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl oraz projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 218.....21
Rysunek 4 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w granicach obowiązującego mpzp, który to objęty jest zmianą planu.....33
Rysunek 5 Lokalizacja obowiązującego mpzp, którego dotyczy zmiana planu, względem najbliższych form ochrony przyrody 39

SPIS TABEL

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białystok* powiązane z projektem zmiany planu.....14

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego w granicach projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku

Załącznik 2 Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Zawady w Białymstoku

Załącznik 3 Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, z późn. zm.);

ZAŁĄCZNIK 3

Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, z późn. zm.).

Ja, Kamila Misiewicz, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, z późn. zm.);

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.